

Sømna
kommune

Kommuneplanens handlingsdel 2021-2024

Økonomiplan 2021-2024

Årsbudsjett 2021

Innhold

1 Kommunedirektørens innledning.....	4
1.1 Kommunestyrets vedtak	5
1.2 Om dokumentet	5
1.3 Prosess.....	7
2. Utviklingstrekk i Sømna kommune.....	9
3 Økonomiske rammebetingelser	12
3.1 Inntektssystemet	12
3.2 Statsbudsjettet	13
3.3 Økonomisk status	13
4 Driftsbudsjettet	15
4.1 Bevilgningsoversikt drift	16
4.2 Fordeling drift per ansvar	16
4.3 Økonomisk oversikt drift	17
5 Investeringsbudsjettet.....	18
5.1 Bevilgningsoversikt investering	18
5.2 Investeringer fordelt på tiltak.....	19
5.3 Beskrivelse av tiltak	20
5.4 Lånegjeldens utvikling 2021-2024 fordelt på låneformål.....	22
6 Handlingsdel	23
6.1 Kommuneplanens samfunnsdel	23
6.1.1 Vi skal være en bærekraftig kommune	24
6.1.2 Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn	24
6.1.3 Vi vil være en attraktiv bostedskommune	24
6.1.4 Kommuneplanens samfunnsdel og FNs bærekraftsmål.....	25
6.2 Kommunedirektørens stab.....	25
6.2.1 Økonomi	26
6.2.2 HR	27
6.2.3 Plan, miljø og utvikling	28
6.2.4 Servicetorg, arkiv og politisk sekretariat	29
6.3 Teknisk, landbruk og næring	29
6.3.1 Teknisk drift	30
6.3.2 Landbruk.....	32
6.3.3 Næring.....	33

6.4 Oppvekst.....	34
6.4.1 Skole	34
6.4.2 Barnehage.....	36
6.4.3 Kulturskole.....	38
6.5 Helse, velferd og kultur	39
6.5.1 Pleie og omsorg	39
6.5.2 Helse	40
6.5.3 Bo- og miljøtjenesten	42
6.5.4 Velferd	43
6.5.5 Kultur- og frivillighet.....	44
6.6 Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel - oversikt	47
6.6.1 Hovedmål: Vi skal være en bærekraftig kommune	47
6.6.2 Hovedmål: Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn	54
6.6.3 Hovedmål: Vi vil være en attraktiv bostedskommune	61
7 Spillemidler 2021-2024.....	64

1 Kommunedirektørens innledning

Kommunedirektøren legger med dette frem forslag til kommuneplanens handlingsdel for perioden 2021-2024 med tilhørende økonomiplan for perioden og årsbudsjett for 2021.

Sømna kommune har i 2020 vært gjennom en krevende prosess der målet har vært å ta ned driften i kommunen til et bærekraftig nivå. I alle områder og enheter har det vært jobbet intens for å identifisere kostnadsreduserende tiltak. Jobben er likevel på ingen måte over. Nå skal tiltakene gjennomføres ute i enhetene, og gevinster skal realiseres. Budsjettdisiplin og tett oppfølging blir viktig allerede fra 1.1.2021. Den sentrale normen for netto driftsresultat er på 1,75 %. Dette mener jeg bør være realistisk også i Sømna. Et annet mål er å bygge opp et disposisjonsfond som gjør oss i stand til å møte uforutsette hendelser gjennom året. I budsjett 2021 har vi både nådd målet om netto driftsresultat og avsetning til disposisjonsfond. Prosessen har vært krevende, og det er all grunn til å rose ansatte, ledere, tillitsvalgte og politikere for jobben som er gjort frem til nå. Vi har klart å være realistiske, og tydelige på at en viktig premiss for å kunne levere trygge tjenester til innbyggerne våre, er at vi setter tæring etter næring og tilpasser driften til våre økonomiske rammer.

Helgeland rehabilitering har vært en økonomisk utfordring for Sømna kommune gjennom flere år. I Sømna ønsker vi å ta vare på det sterke kompetansemiljøet ved Helgeland rehabilitering. Vi anerkjenner hvor viktig spesialiserte rehabiliteringstjenester er både for brukere og kommunene. Vi har derfor valgt en offensiv tilnærming gjennom vår invitasjon til kommunen på Helgeland om tjenestekjøp og deltakelse i utviklingsprosjekt. Budsjettprosessene i kommunene vil gi svar på om vi har grunnlag å gå videre, eller om vi må krumme nakken og falle tilbake på en avviklingsstrategi. Det er viktig å være klar over at uansett løsning, så er det knyttet risiko til budsjett for 2021 når det gjelder Helgeland rehabilitering.

I økonomisk utfordrende tider er det viktig å ha fokus på utvikling og nyskaping. Skal vi møte den demografiske utviklingen er det avgjørende at vi klarer å dreie ressurser innen pleie og omsorg fra institusjon til hjemmebasert omsorg. Vi må derfor koordinere tjenestene våre bedre, slik at flere brukere føler seg trygge og ivaretatt til å kunne bo hjemme lenger. Innen oppvekst må vi ha fokus på tidlig innsats og forebygging og vi ønsker gjennom opplevelse av mestring og tilpasset opplæring å heve resultatene i skolen generelt. Vi blir i hele organisasjonen utfordret på måten vi tenker på. Det gjør at vi blir inspirert til å finne nye løsninger på mange plan. Sømna kommune er heldig som har mange dedikerte ansatte. De ansatte «står med skoen på» og er verdt å lytte til. De er derfor også i beste posisjon til å spille inn smartere løsninger som gir bedre tjenester og mer ressurseffektive tjenester.

Kommuneplanens handlingsdel 2021-2024 angir hvordan kommuneplanen samfunnsdel skal følges opp. Handlingsdelen skal derfor gi et grunnlag for hvordan vi i Sømna kommune prioriterer ressursene våre de neste årene. Visjonen vår om Sømna som den grønne Helgelandskommunen som leverer, skal være førende i alt vi tenker og gjør. Samtidig som målene om bærekraftig kommune, helsefremmende lokalsamfunn og attraktiv bostedskommune viser retning. I årets handlingsdel er målene våre brutt ned til tydelige prioriteringer som vi i sum er enige om skal føre til ønsket utvikling for Sømna kommune og Sømna samfunnet.

Sømna, november 2020

Arne Johansen
Kommunedirektør

1.1 Kommunestyrets vedtak

1. I henhold til kommunelovens §§14-2 til 14-4 og plan- og bygningslovens § 11-1 vedtar Sømna kommunestyre kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan og årsbudsjett med et driftsresultat på 4.536.842,-. Dette tilsvarer 2,05 % av driftsinntektene.
2. Investeringsregnskapet for 2021 vedtas med en låneramme på 39.923.750,-
 - a. Av lånerammen utgjør lån til VAR-området 2.500.000,-
 - b. Av lånerammen utgjør lån til videre utlån (Husbanken) 5.000.000,-
 - c. Hver investering med tilhørende finansieringsplan skal vedtas av formannskapet.
3. Kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan og årsbudsjett vedtas uten økonomireglementets punkt 2.3, kulepunkt 5: «oppstilling over driftsinntekter og –utgifter fordelt på funksjon innen hvert ansvarsområde».
4. Skatteleggingen av eiendom for 2021 legges opp i tråd med forslag til statsbudsjett 2021 og settes til 4 promille for bolig og fritidsbolig, og 5 promille for næringsbygg. Bunnfradraget reduseres fra 50.000,- til 0,-.
5. Kommunestyret vedtar følgende finansielle måltall for økonomiplanperioden

	2021	2022	2023	2024
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	10%	10%	10%	10%
Rentebærende lånegjeld i % av driftsinntektene*	70%	70%	70%	70%

*= Total gjeld fratrasket gjeld som dekkes av andre. Selvkost og lån til videre utlån.

6. Bemanningen i Sømnskolen justeres fra høsten 2021 i henhold til Utdanningsdirektoratets lærer norm.
7. Det vedtas følgende veiledende norm for gruppestørrelser i Sømnskolen:
 1. trinn – deling over 18 elever
 - 2.– 7. trinn - deling over 26 elever
 8. – 10. trinn – deling over 28 elever
8. Bemanningen i Sømna barnehage justeres fra høsten 2021 i henhold til utdanningsdirektoratets bemanningsnorm.
9. Dekningsgraden på Sømna omsorgssenter reduseres i 2021 til 22 %.
10. 1Kommunestyret vedtar et kommunalt tilskudd til Sømna kirkelige fellesråd på 2.489.371,- for 2021.
11. Kommunestyret vedtar prioritering av spillemidler som presentert i kommuneplanens handlingsdel.
12. Områdenes og enhetenes rammer blir som følger:

Ansvar	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Til fordeling	- 154 958 379	- 147 857 954	- 142 340 561	- 139 959 045	- 139 974 045	- 139 989 045
110 KOMMUNEDIREKTØR MED STAB	10 618 067	11 599 223	14 202 760	14 802 760	14 802 760	14 802 760
111 POLITIKK	3 229 120	3 095 845	3 460 421	3 474 421	3 489 421	3 504 421
112 FINANS	-1 028 298	-9 842 569	-4 854 808	-4 854 808	-4 854 808	-4 854 808
120 OMRÅDELEDER OPPVEKST	7 663 040	8 259 434	9 580 116	9 580 116	9 580 116	9 580 116
121 VIK SKOLE	20 186 549	20 336 425	18 465 993	17 086 686	17 086 686	17 086 686
122 BERG SKOLE	10 076 432	11 065 221	8 290 029	6 673 820	6 673 820	6 673 820
127 BARNEHAGE	7 727 691	8 856 516	8 536 611	8 536 611	8 536 611	8 536 611
128 KULTURSKOLEN	1 683 068	1 740 166	1 990 856	1 990 856	1 990 856	1 990 856
130 OMRÅDELEDER HELSE VELFERD OG KULTUR	965 124	894 609	1 182 555	1 182 555	1 182 555	1 182 555
131 KULTUR	4 721 756	4 784 337	4 719 589	4 719 589	4 719 589	4 719 589
133 HELSE	8 232 063	9 499 287	9 826 857	9 826 857	9 826 857	9 826 857
135 PLEIE OG OMSORG	32 702 356	32 312 423	28 261 230	28 261 230	28 261 230	28 261 230
136 VELFERD	7 139 853	3 700 030	3 192 779	3 192 779	3 192 779	3 192 779
137 BARNEVERN	4 230 686	4 487 216	5 721 332	5 721 332	5 721 332	5 721 332
139 BO OG OPPFØLGINGSTJENESTEN	11 902 405	13 913 027	10 019 277	10 019 277	10 019 277	10 019 277
140 OMRÅDELEDER TEKNISK LANDBRUK OG NÆRING	0	0	1 054 005	1 054 005	1 054 005	1 054 005
141 LANDBRUK	2 497 063	2 865 067	2 301 559	2 301 559	2 301 559	2 301 559
142 NÆRING	1 342 398	1 444 117	645 000	645 000	645 000	645 000
143 TEKNISK	7 541 290	7 436 448	5 370 607	5 370 607	5 370 607	5 370 607
144 EIENDOM	7 043 598	7 239 010	7 805 008	7 805 008	7 805 008	7 805 008
145 Teknisk IKT	2 588 730	2 283 804	2 680 821	2 680 821	2 680 821	2 680 821
146 SELVKOST	-198 514	-611 682	-112 036	-112 036	-112 036	-112 036
170 HELGELAND REHABILITERING	4 093 902	2 500 000	0	0	0	0
Ilgjen å fordele	-	-	-	-	-	-

1.2 Om dokumentet

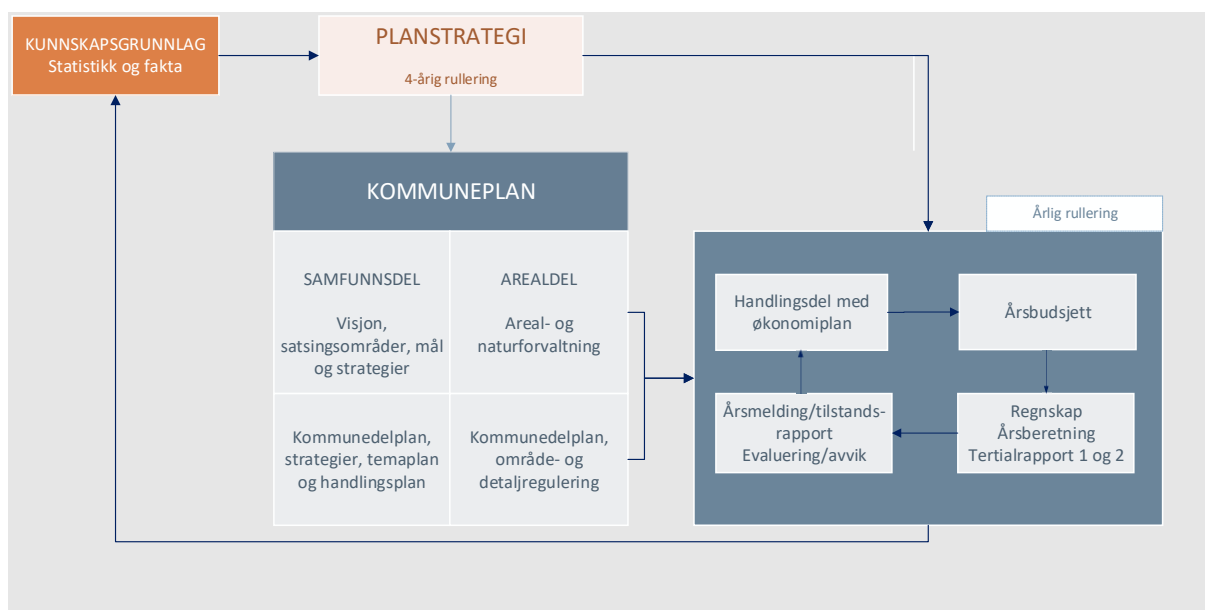
I henhold til kommunelovens §§14-2 til 14-4 skal kommunestyret hvert år innen årsskiftet vedta økonomiplan for de neste fire årene og årsbudsjett for det kommende året. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den, og økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale planer skal følges opp. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel og årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett.

I henhold til plan- og bygningslovens § 11-1 skal kommunen ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Handlingsdelen skal angi hvordan kommuneplanen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen kan, i henhold til kommunelovens § 14-4, inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel.

Sømna kommunestyre vedtok i februar 2017 sak 4/17 at kommuneplanens handlingsdel slås sammen med økonomiplanen. Sømna kommunes handlingsdel og økonomiplan for perioden 2021-2024 med årsbudsjett for 2021 følger opp dette vedtaket og tidligere års praksis for å sikre en tydelig kobling mellom den praktiske oppfølgingen av kommuneplanens samfunnsdel og kommunal økonomistyring.

En vellykket og målrettet kommunepolitikk er helt avhengig av god sammenheng mellom politikk og økonomi, og god økonomistyring gir økt politisk handlingsrom, både på kort og lang sikt. Samtidig trenger økonomistyringen klare politiske føringer for hva som er kommunestyrets satsingsområder og hovedstrategier. Disse føringene er i høy grad lagt i kommuneplanens samfunnsdel. *Handlingsdelen skal derfor angi hvordan samfunnsdelen skal følges opp de kommende årene innenfor kommunens tilgjengelige økonomiske rammer.*

Økonomiplanen utarbeides årlig og omfatter budsjett for påfølgende år og økonomiplan for de fire påfølgende årene. Økonomiplanen skal bygge på kommuneplanens samfunnsdel, de forutsetninger og økonomiske anslag som fremgår av kommuneproposisjonen, revidert nasjonalbudsjett og statsbudsjettet. Figuren under synliggjør sammenhengen i kommunens overordnede plansystem.

Dokumentet består av 7 kapitler:

- Kapittel 1:** Innledning og beskrivelse av budsjettprosessen.
- Kapittel 2:** Hovedfunnene fra Sømna kommunes kunnskapsgrunnlag “Styrker og utfordringer i Sømna 2020” oppsummeres.
- Kapittel 3:** Kommunens økonomiske rammebetingelser i inntektssystemet og statsbudsjettet presenteres. Også Sømnas økonomiske status vurderes.
- Kapittel 4:** Oversikt over driftsbudsjettet.
- Kapittel 5:** Oversikt over investeringsbudsjettet.
- Kapittel 6:** Kommuneorganisasjonens oppfølging av mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel konkretiseres. Dette gjøres på bakgrunn av en beskrivelse av status, utfordringer og mål for områdene og enhetene. Videre kommenteres hovedtrekkene i drifts- og investeringsbudsjettene for enhetene.
- Kapittel 7:** Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser er inkludert i handlingsdelen med prioritering av spillemidler 2021-2024.

1.3 Prosess

Kommuneplanens samfunnsdel for Sømna kommune ble vedtatt i 2017 og baserer seg på en bred involvering av kommunens innbyggere. Samfunnsdelen definerer tre hovedmål for Sømna kommune; vi skal være en bærekraftig kommune, vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn og vi vil være en attraktiv bostedskommune. Det er knyttet en rekke strategier til hvert hovedmål. Det er disse målene og strategiene som handlingsdelen skal konkretisere til fokusområder for 2021-2024 og satsingsområder for 2021 som er realiserbare innenfor kommunens økonomiske ramme.

Arbeidet med Sømna kommunes handlingsdel, økonomiplan og budsjett har vært gjennomført som en prosess med tett samhandling mellom administrasjon og politisk nivå. Det er opprettet et budsjettutvalg bestående av formannskapet i Sømna, en representant fra partiene som ikke sitter i

formannskapet og hovedtillitsvalgte fra Utdanningsforbundet og Fagforbundet. Budsjettutvalget har fungert som styringsgruppe for arbeidet med handlingsdel, økonomiplan og budsjett og har hatt to åpne møter med kommunens strategiske ledergruppe der prioriteringene i drifts- og investeringsbudsjettet samt handlingsdelen har vært tema. Kommunedirektørens forslag til budsjett, økonomiplan og handlingsdel har blitt utarbeidet på bakgrunn av budsjettutvalgets styringssignaler.

	Oktober	November	Desember
Budsjettutvalg (formannskap+ representant fra høyre og rødt+ utdannings- forbundet og fagforbundet	22. oktober Budsjettkonferanse: Orientering om rammer i statsbudsjettet og administrasjonens innspill til drifts- og investeringsbudsjettet	12. november Budsjettkonferanse: Foreløpig forslag til handlingsdel. Drifts- og investeringsbudsjett drøftes	
Formannskap			2. desember Møte i formannskapet: Vedtak om offentliggjøring av handlingsdel, økonomiplan og
Kommunestyre			17. desember Møte i kommunestyret: Vedtak av handlingsdel, økonomiplan og årsbudsjett

Også eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd vil i desember få oversendt kommunedirektørens forslag til handlingsdel med økonomiplan og årsbudsjett til behandling.

Det har dessuten vært et mål i prosessen å sikre god informasjonsflyt fra områdeledere til enhetsledere, tillitsvalgte og tilsatte. Dette er ivaretatt i samarbeidsmøter mellom ledere og tillitsvalgte, og i personalmøter på enhetene.

2. Utviklingstrekk i Sømna kommune

Utviklingen i Sømna kommune er avgjørende for hvilke tjenester kommunen skal kunne levere og dimensjoneringen av disse. Å ha god innsikt i lokale tendenser, muligheter og utfordringer er derfor sentralt for å kunne tilpasse kommunens tjenestetilbud i takt med samfunnsutviklingen og målrette innsatsen slik at kommunen er en fremoverlent aktør for å tilrettelegge for ønsket utvikling i Sømna samfunnet.

Sømna kommune har i 2020 utarbeidet kunnskapsgrunnlaget «Styrker og utfordringer i Sømna kommune 2020». Kunnskapsgrunnlaget beskriver status og utviklingstrekk i Sømna kommune for temaene økonomi, digitalisering, befolkningsutvikling, levekår, helsetilstand og helserelatert adferd, helse og omsorg, oppvekst, kultur og frivillighet, boforhold, næringsliv, arealbruk, miljø og klima, kompetanse i kommunen, kommunal forvaltning og kommunalt beredskap.

Noen hovedfunn fra kunnskapsgrunnlaget oppsummeres her:

Økonomi:

- Kommuneøkonomien er sårbar, og det er behov for økonomisk omstilling. Kostnadsveksten har de siste årene vært større enn inntektsveksten.

Digitalisering:

- Sømna kommune er i ulik grad digitalisert. Skolene har kommet langt, men den administrative tjenesteproduksjon hemmes av manglende digitalisering.

Befolkningsutvikling:

- Det er befolkningsnedgang i Sømna, og den forventes å fortsette i årene som kommer.
- I 2019 ble det kun født ni barn i Sømna. Det er et unormalt lavt antall og en nedgang på 7 barn fra 2018. Det forventes at det fødes 12 barn i Sømna i 2020.
- Sømna's befolkning er aldrende. I 2020 utgjør gruppen av innbygger på 80 år eller eldre 6 % av den samlede befolkningen. Denne andelen forventes å vokse til 15 % i 2050.
- Det samlede antall barn og unge i kommunen forventes å bli mindre i årene som kommer, men med middels vekst i Sømna kan antall barn i barnehagealder øke noe frem mot 2035. Ved lav vekst vil antall barn i barnehagealder bli mindre.

Levekår:

- Det har siden 2015 vært en større andel lavinntektshusholdninger i Sømna enn i landet som helhet. Andelen av barn som vokser opp i lavinntektshusholdninger øker.
- Sømna har en høy andel unge uføre, og ligger også over landsgjennomsnittet på andel uføre i alderen 45-66 år.
- Sømna har høyere andel av befolkningen med grunnskole og videregående skole som høyest fullførte utdanningsgrad enn gjennomsnittet i Nordland og i Norge.

Helsetilstand:

- Levealderen for menn i Sømna er 78,8 år og for kvinner 83,0 år. Det er marginalt lavere enn landsgjennomsnittet.
- Det er kartlagt flere kvinner enn menn som har utfordringer knyttet til psykisk helse. Mange bor alene og mange har ansvar for barn. Ofte har mennesker med psykiske helseutfordringer også dårlig fysisk helse.
- Blant Sømna's ungdom er det flere jenter enn gutter som opplever å slite psykisk. Sømna har hatt en positiv utvikling knyttet til kartlagte utfordringer med psykisk helse blant ungdom.
- Det er færre innbyggere i Sømna som oppsøker legevakt og fastlege med psykiske symptomer og lidelser enn i Nordland og i Norge som helhet.

- Sammenlignet med Norge og Nordland er det få innbyggere i Sømna med hjerte- og karsykdommer.
- Det er en økning i antall innbyggere i Sømna som behandles medisinsk for type 2 diabetes.
- Sømna ligger høyt i andel innbyggere som bruker ADHD-medisin, og andelen har vært økende siden 2012.
- Andelen av eldre med demens forventes å øke i takt med at levealderen øker.

Helserelatert adferd:

- Det er betydelige utfordringer knyttet til overvekt og fedme blant Sømnas innbyggere.
- Ingen ungdommer i Sømna røyker eller snuser daglig, og det er færre som oppgir å ha vært beruset i 2019 enn tidligere år.

Helse og omsorg:

- I Sømna har 62 % av beboerne på sykehjem et omfattende pleiebehov. Landsgjennomsnittet er 79 %.
- 15,8 % av Sømnas innbyggere over 80 år bodde i 2019 på sykehjem. Gjennomsnittet for Nordland var 12,9 % og for Norge (uten Oslo) 11,9 %.
- 114 brukere fikk i 2019 hjemmesykepleie, 63 hadde praktisk bistand og 36 fikk matombringing.
- Utgiftene til helse- og omsorgstjenester per innbygger har økt kontinuerlig de siste årene.
- Det er et stabilt antall hjemmeboende eldre som bruker kommunalt dagtilbud i Sømna. I 2019 økte antall brukere fra 12 til 15.
- Sømna har et mangelfullt dagtilbud spesielt for brukergruppen innen rus og psykisk helse.

Oppvekst:

- Det er en større andel barn som går i barnehage i Sømna sammenlignet med landsgjennomsnittet, og kommunen har full barnehagedekning, og Sømna kommune tilfredsstiller bemanningsnormen for barnehager.
- Det er et høyt gjennomsnittlig fravær blant grunnskoleelevene i Sømna både sammenlignet med landsgjennomsnittet, KOSTRA-gruppe, Nordland og nabokommunene.
- Det er en høy andel elever som får spesialundervisning i Sømna, men det er nedgang i andelen for alle klassetrinn.
- Grunnskolepoengene har økt i Sømna i 2018/2019, og ligger over målet om et gjennomsnitt på 41 poeng.
- Resultatene for nasjonale prøver for 2019 viser at Sømna ligger under landsgjennomsnittet i engelsk og lesing på 5. trinn. I regning ligger Sømna likt med gjennomsnittet for Nordland. For 8. trinn og 9. trinn har elevene fra Sømna bedre resultater enn fylkes- og landsgjennomsnittet i lesing og regning. I 2020 ser man en bedring i resultatene i nasjonale prøver.
- Ungdommene er svært fornøyd med lokalmiljøet sitt, og trekker frem natur, skole og ungdomsklubben LIME som hovedgrunner.
- 68 % av ungdommene i Sømna er fornøyd med skolen sin og begrunner dette med skolelokaler, kantine og gode lærere.
- 9 % av Sømnas ungdommer oppgir å ha blitt utsatt for plaging/trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritiden. Tallet har gått betydelig ned siden 2012 hvor det var 21 %. Flere oppgir å ha opplevd å bli truet på nett.

Kultur og frivillighet:

- 39,8 % av Sømnas barn i alderen 6-15 år gikk i kommunal kulturskole i 2019. Det er en svært høy andel.
- Størsteparten av Sømnas ungdommer i 8.-10. klasse kommer i ungdomsklubben Lime.

- Sømna har en rik frivillighet, men kan oppleve utfordringer knyttet til rekruttering av frivillige. Frivillighetsforum møtes to ganger per år.

Næringsliv:

- Det er 832 sysselsatte med arbeidssted i Sømna. 251 er ansatte i Sømna kommune og 955 sysselsatte som har bosted i Sømna.
- Det er en liten oppgang i antall sysselsatte i industri, bygg- og anleggsbransjen, transportnæringen og personlig tjenesteyting. Det er nedgang i antall sysselsatte i primærnæringen, varehandel og overnatting/servering.
- Det har gjennomsnittlig vært 12 nyetableringer per år de siste 5 årene.
- Det er ca. 152 årsverk direkte på gårdsbrukene i Sømna. Det anslås at jordbruket i alt opprettholder godt over 400 årsverk i kommunen. Sømna er Nordlands største landbrukskommune.

Arealbruk:

- Størstedelen av Sømnas areal er skog og åpen fastmark.
- Ca. 839 daa er avsatt til boligbebyggelse i kommunen, hvorav 647 daa er bebygd.
- Ca. 212 daa er avsatt til fritidshusbebyggelse i kommunen, hvorav 164 daa er bebygd.
- Ca. 318 daa er avsatt til industri, hvorav 198 daa er bebygd.
- Sømna har tre statlig sikrede friluftsområder.
- Sømna har 7 verneområder med hjemmel i naturmangfoldloven.

Miljø og klima:

- Jordbruket sto i 2017 for 59,5 % av de direkte klimagassutslipp i Sømna. 31,1 % av utslippene kom fra sjøfart og 7,2 % fra veitrafikken.
- I Sømna kommune er det 3 lokaliteter med den utvalgte naturtypen kystlynghei.
- 98 % av Sømnas befolkning er tilkoblet kommunalt vannforsyning. Vannkvaliteten er god.

Kompetanse i kommunen:

- 74,5 % av de ansatte innen pleie og omsorg hadde i 2019 helsefaglig utdanning.
- 96,7 % av lærerne i Sømna kommune oppfylte kompetansekravene i skoleåret 2019/2020. Det er en høyere andel enn gjennomsnittet for både Nordland og Norge som helhet.
- Normen for andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning er oppfylt i Sømnas kommunale barnehager.

Kommunal forvaltning:

- 45 % av kommunens innbyggere er tilknyttet kommunalt avløp.
- Det offentlige veinettet i Sømna kommune består av ca. 70 km fylkesvei og 52 km kommunale veier. Det er 3,4 km med gang- og sykkelvei som Statens vegvesen/Nordland fylkeskommune forvalter.

2.1 Oppsummering

På bakgrunn av utviklingstrekkene i Sømna kan man trekke frem fire tema som det bør rettes spesiell oppmerksomhet mot i tiden som kommer:

- Bærekraft med endret befolkningssammensetning
- Attraktivitet og vekstkraft
- Forebygging og trivsel
- Digitalisering som verktøy for gode og effektive tjenester, innbyggerdialog og læring
- Miljø og klimatilpasning

3 Økonomiske rammebetingelser

3.1 Inntektssystemet

Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. Inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommuner og fylkeskommuner.

De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør nærmere 80 % av de samlede inntektene til kommunesektoren. Rammetilskuddet beregnes blant annet ut fra innbyggertall og alderssammensetningen. Innbyggere i alderen 6-15 år er de som gir mest tilskudd til kommunen.

Inntektssystemet bidrar til at kommuner kan gi et likeverdig tjenestetilbud

Norske kommuner har ulik geografi, alderssammensetning, og ulike levekår. Noen kommuner har mange barn i skolealder, andre kommuner har mange eldre som trenger omsorgstjenester, lange reiseavstander og/eller spredt bosetting. Dette gjør at kommunale tjenester, som grunnskole, barnehage, og omsorgstjenester, ikke koster det samme å tilby i alle kommuner. Et viktig formål med inntektssystemet er å bidra til at kommunene og fylkeskommunenes kan gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne gjennom å kompensere for slike ufrivillige kostnadsforskjeller.

Utgiftsutjevningen omfordeler rammetilskuddet

Kommunene og fylkeskommunene får kompensasjon for disse ufrivillige kostnadsforskjellene i utgiftsutjevningen. Størsteparten av kommunenes rammetilskudd fordeles i utgangspunktet med et likt beløp per innbygger, det såkalte innbyggertilskuddet. Utgiftsutjevningen skjer ved hjelp av en kostnadsnøkkel, som sørger for at denne andelen av rammetilskuddet blir omfordelt fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet til kommuner som er dyrere å drive enn landsgjennomsnittet.

Kostnadsnøkkelene består av en rekke objektive kriterier, som forklarer hvorfor det er forskjeller i kommunenes utgifter til velferdstjenester. Eksempler på slike kriterier er blant annet antall barn i skolepliktig alder, antall eldre, bosettingsmønster og reiseavstander i kommunen.

Regionalpolitiske tilskudd

I rammetilskuddet inngår også regionalpolitisk begrunnede tilskudd. Disse tilskuddene er viktige virkemidler for å nå regional- og distriktpolitiske mål. Regionalpolitiske tilskudd til kommunene er distriktstilskudd Nord-Norge, distriktstilskudd Sør-Norge, storbytilskudd, regionsentertilskudd og veksttilskudd.

Skatteutjevningen omfordeler skatteinntekter

En betydelig andel av kommunesektorens inntekter kommer gjennom skatteinntekter. Det er store forskjeller i skatteinntektene mellom kommunene. Gjennom en egen skatteutjevning utjevnes delvis disse forskjellene mellom kommunene ved at skatteinntektene blir omfordelt fra kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet til kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet.

3.2 Statsbudsjettet

I forslag til statsbudsjett 2021 får Sømna kommune en vekst i frie inntekter på 3,3 %. Den samlede pris- og kostnadsveksten i kommunesektoren i 2021 anslås nå til 2,7 %. Dette betyr at Sømna får en realvekst på 0,5 %.

For mer informasjon om forslag til statsbudsjettet se:

<https://www.regjeringen.no/no/statsbudsjett/2021/id2741050/>

Notat fra KS som oppsummerer konsekvensene av statsbudsjettet:

<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/okonomi/statsbudsjettet/Konsekvenser-av-Statsbudsjett-2021-notat-fra-komok.pdf>

3.3 Økonomisk status

Fylkesmannen anbefaler at netto driftsresultat over tid bør ligge på 1,75 % av driftsinntektene.

Sømna kommune sitt resultat har variert veldig de siste årene, og under følger en oppstilling for de 4 siste årene:

	2019	2018	2017	2016
Netto driftsresultat av driftsinntekter (%)	-1,99	3,53	2,26	1,04

Budsjettet for 2020 ble vedtatt med et negativt netto driftsresultat på 3,58 %, og et negativt driftsresultat i hele økonomiplanperioden. I så måte oppfyller ikke kommunen de sentralene anbefalingene og en omstilling av driften er nødvendig for.

Drift

Det må fortsatt være et mål for en kommune å bygge opp reserver som kan benyttes til å dempe eventuelle økonomiske nedturer som følge av f.eks. utfordringer og usikkerhet knyttet til økte demografikostnader, økte kapitalkostnader, økte pensjonskostnader, usikkert finansmarked eller finansiering av statlige reformer.

Sømna kommune har per i dag et kostnadsnivå som ikke er bærekraftig. Utgiftene er betydelig større enn inntektene, og det er derfor et stort behov for å ta en gjennomgang av driften slik at dette balanseres. Sømna kommune sine positive resultater tilbake i tid, er i det alt vesentlige skapt gjennom eksterne forhold som utbetaling fra havbruksfondet og synkende rentenivå.

Det er et klart behov for å skape gode regnskapsresultater i årene fremover for å kunne bygge reserver for både å skape en buffer for uforutsette hendelser, samt å kunne redusere låneopptak ved investeringer.

Disposisjonsfond

Fylkesmannen anbefaler kommunene å ha et disposisjonsfond på minimum 10 % av kommunens driftsinntekter. Et slikt nivå (10 %) utgjør for Sømna kommunes del om lag 23 millioner kroner. Sømna kommune har per i dag et disposisjonsfond på 15 % av inntektene.

Trekker man fra midler avsatt til pensjon, flyktninger og næringsfond er kommunens disposisjonsfond på 6 %. Det er et klart behov for å skape gode regnskapsresultater i årene framover for å kunne bygge reserver for både å skape en buffer for uforutsette hendelser, samt å kunne redusere låneopptak ved investeringer.

Finans

Sømna kommune leverer finansrapport etter 1 og 2.tertial. For mer informasjon se:

<http://www.somna.kommune.no/tjenester/planer-og-okonomi/okonomi/finansrapport/>

Finansielle måltall

I henhold til kommunelovens § 14-2 skal kommunestyret skal vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunen. Disse måltallene skal være retningsgivende for budsjettarbeidet og si noe om hva driftsresultatet og gjeldsgrad bør være for at det økonomiske handlingsrommet skal sikres over tid.

Sømna kommunes finansielle måltall for økonomiplanperioden er:

	2021	2022	2023	2024	2019
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%	-1,99%
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	10%	10%	10%	10%	15%
Rentebærende lånegjeld i % av driftsinntektene*	70%	70%	70%	70%	61,8%

*= Total gjeld fratrukket gjeld som dekkes av andre. Selvkost og lån til videre utlån.

4 Driftsbudsjettet

Det er gjennom 2020 gjort en stor jobb med økonomiarbeidet i organisasjonen.

Fra å presentere en økonomiplan som ikke var bærekraftig for perioden 2020-2023 har man nå snudd enhver stein og gjort store kostnadsreducerende tiltak for å tilpasse driften kommunens inntektsnivå. Til tross for dette er det viktig at dette arbeidet ikke stopper opp, og at man fortsetter omstillingsarbeidet i organisasjonen, herunder kostnadseffektiv tjenesteproduksjon, digitalisering, økt bruk av kostnadseffektive innkjøpsavtaler og økt bruk av interkommunale samarbeidsløsninger.

Budsjettforslaget viser at Sømna kommune har redusert sine driftsutgifter med 6,6 MNOK i 2021. Driftsinntektene er økt med 5,0 MNOK og finansutgiftene er redusert med 0,6 MNOK. Totalt har man da bedret resultatet med 12,2 MNOK fra – 7,7 MNOK i 2020 til + 4,5 MNOK i 2021. Dette tilsvarer et netto driftsresultat på 2,05 % av driftsinntektene og er således innenfor anbefalingene i 2021.

For resten av økonomiplanperioden er det slik at kommunens planlagte investeringer er med på å øke finansutgiftene. Selv om man i 2022 ser helårseffekt av de planlagte innsparingene innenfor oppvekst, er det nødvendig å fortsette det gode arbeidet som nå er påbegynt med å redusere kostnadene samtidig som man må ha fokus på å øke inntektene. Dette for å klare å opprettholde et driftsresultat så nært anbefalingen som mulig.

I forslaget som nå legges frem har man et gjennomsnittlig netto driftsresultat i % av driftsinntektene på 1,56% i økonomiplanperioden 2021-2024. På denne måten er man med på å bygge opp reserver som kan benyttes til å dempe eventuelle økonomiske nedturer holde kommunens disposisjonsfond på et akseptabelt nivå.

I budsjettet for 2021-2024 styrker man kommunens disposisjonsfond med 23,0 MNOK.

Fylkesmannen anbefaler kommunene å ha et disposisjonsfond på minimum 10 % av kommunens driftsinntekter. Et slikt nivå (10 %) utgjør for Sømna kommunes del om lag 23 MNOK.

Disposisjonsfondet utgjør pr 01.11.20 kroner 34,0 MNOK. Av dette er det etter budsjettreguleringer i 2020 budsjettet med å bruke 13,3 MNOK, slik at disposisjonsfondet vil være 20,7 MNOK ved utgangen av 2020.

Med forslaget som nå legges frem vil Sømna kommune ha et disposisjonsfond på 36,3 MNOK ved utgangen av 2024. Dette utgjør 16,43 %.

4.1 Bevilgningsoversikt drift

	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-101 357 575	-103 130 000	-105 117 000	-103 174 000	-103 133 000	-103 087 000
Inntekts- og formuesskatt	-46 881 069	-44 818 000	-46 804 000	-46 780 000	-46 685 000	-46 590 000
Eiendomsskatt	-5 036 731	-4 487 000	-3 975 000	-3 975 000	-3 975 000	-3 975 000
Andre generelle driftsinntekter	-5 393 555	-1 000 000	-3 645 221	-6 134 272	-3 193 558	-6 128 679
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-158 668 930	-153 435 000	-159 541 221	-160 063 272	-156 986 558	-159 780 679
Sum bevilgninger drift, netto	154 958 379	147 897 954	142 340 561	139 959 045	139 974 045	139 989 045
Avskrivninger	11 143 885	2 647 000	2 647 000	2 647 000	2 647 000	2 647 000
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	166 102 264	150 544 954	144 987 561	142 606 045	142 621 045	142 636 045
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 433 334	-2 890 046	-14 553 660	-17 457 227	-14 365 513	-17 144 634
Renteinntekter	-1 598 983	-1 086 000	-756 000	-756 000	-756 000	-756 000
Utbytter	-2 829 592	-1 675 000	-1 375 000	-1 375 000	-1 375 000	-1 375 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 587 787	4 735 641	3 288 178	4 076 630	4 587 828	4 774 235
Avdrag på lån	9 079 707	11 369 000	11 506 640	12 597 418	13 359 410	13 694 408
NETTO FINANSUTGIFTER	8 238 919	13 343 641	12 663 818	14 543 048	15 816 238	16 337 643
Motpost avskrivninger	-11 143 884	-2 687 000	-2 647 000	-2 647 000	-2 647 000	-2 647 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	4 528 369	7 766 595	-4 536 842	-5 561 179	-1 196 275	-3 453 991
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	-4 314 695	-1 219 290	-2 201 810	-2 201 810	-2 201 810	-2 201 810
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 913 769	-6 697 305	6 588 652	7 612 989	3 248 085	5 505 801
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-7 078 464	-7 766 595	4 536 842	5 561 179	1 196 275	3 453 991
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-7 670 921	0	0	0	0	0

Det er fra og med budsjett 2020 ny forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Dette medfører avvik i kolonne «Regnskap 2019» da regnskap i 2019 er bokført i henhold til gammel forskrift.

4.2 Fordeling drift per ansvar

Ansvar	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Til fordeling	- 154 958 379	- 147 897 954	- 142 340 561	- 139 959 045	- 139 974 045	- 139 989 045
110 KOMMUNEDIREKTØR MED STAB	10 618 067	11 599 223	14 202 760	14 802 760	14 802 760	14 802 760
111 POLITIKK	3 229 120	3 095 845	3 460 421	3 474 421	3 489 421	3 504 421
112 FINANS	-1 028 298	-9 802 569	-4 854 808	-4 854 808	-4 854 808	-4 854 808
120 OMRÅDELEDER OPPVEKST	7 663 040	8 259 434	9 580 116	9 580 116	9 580 116	9 580 116
121 VIK SKOLE	20 186 549	20 336 425	18 465 993	17 086 686	17 086 686	17 086 686
122 BERG SKOLE	10 076 432	11 065 221	8 290 029	6 673 820	6 673 820	6 673 820
127 BARNEHAGE	7 727 691	8 856 516	8 536 611	8 536 611	8 536 611	8 536 611
128 KULTURSKOLEN	1 683 068	1 740 166	1 990 856	1 990 856	1 990 856	1 990 856
130 OMRÅDELEDER HELSE VELFERD OG KULTUR	965 124	894 609	1 182 555	1 182 555	1 182 555	1 182 555
131 KULTUR	4 721 756	4 784 337	4 719 589	4 719 589	4 719 589	4 719 589
133 HELSE	8 232 063	9 499 287	9 826 857	9 826 857	9 826 857	9 826 857
135 PLEIE OG OMSORG	32 702 356	32 312 423	28 261 230	28 261 230	28 261 230	28 261 230
136 VELFERD	7 139 853	3 700 030	3 192 779	3 192 779	3 192 779	3 192 779
137 BARNEVERN	4 230 686	4 487 216	5 721 332	5 721 332	5 721 332	5 721 332
139 BO OG OPPFØLGINGSTJENESTEN	11 902 405	13 913 027	10 019 277	10 019 277	10 019 277	10 019 277
140 OMRÅDELEDER TEKNISK LANDBRUK OG NÆRING	0	0	1 054 005	1 054 005	1 054 005	1 054 005
141 LANDBRUK	2 497 063	2 865 067	2 301 559	2 301 559	2 301 559	2 301 559
142 NÆRING	1 342 398	1 444 117	645 000	645 000	645 000	645 000
143 TEKNISK	7 541 290	7 436 448	5 370 607	5 370 607	5 370 607	5 370 607
144 EIENDOM	7 043 598	7 239 010	7 805 008	7 805 008	7 805 008	7 805 008
145 Teknisk IKT	2 588 730	2 283 804	2 680 821	2 680 821	2 680 821	2 680 821
146 SELVKOST	-198 514	-611 682	-112 036	-112 036	-112 036	-112 036
170 HELGELAND REHABILITERING	4 093 902	2 500 000	0	0	0	0
Ilgjen å fordele	-	-	-	-	-	-

Sømna kommune har i 2020 gjennomført en større omorganisering. Nye ansvar har blitt opprettet, og mange funksjoner har flyttet ansvar i denne prosessen. Som følge av dette gir ikke kolonnene regnskap 2019 og budsjett 2020 et riktig bilde.

Man har også i budsjett for 2021-2024 inntektsført momsrefusjon der kjøpene skjer. Tidligere har all momsrefusjon på drift vært inntektsført i budsjettet på finansområdet (112).

4.3 Økonomisk oversikt drift

	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-101 357 575	-103 130 000	-105 117 000	-103 174 000	-103 133 000	-103 087 000
Inntekts- og formuesskatt	-46 881 069	-44 818 000	-46 804 000	-46 780 000	-46 685 000	-46 590 000
Eiendomsskatt	-5 036 731	-4 487 000	-3 975 000	-3 975 000	-3 975 000	-3 975 000
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-5 393 555	-1 000 000	-3 645 221	-6 134 272	-3 193 558	-6 128 679
Overføringer og tilskudd fra andre	-45 673 635	-34 888 991	-35 844 115	-35 247 615	-35 251 365	-35 255 115
Brukerbetalinger	-8 850 225	-9 762 000	-8 587 000	-8 587 000	-8 587 000	-8 587 000
Salgs- og leieinntekter	-15 829 024	-18 671 892	-17 789 159	-17 789 159	-17 789 159	-17 789 159
SUM DRIFTSINNTEKTER	-229 021 814	-216 757 883	-221 761 495	-221 687 046	-218 614 082	-221 411 953
Lønnsutgifter	120 750 994	123 172 836	114 132 214	111 638 184	111 638 184	111 638 184
Sosiale utgifter	21 397 002	22 842 036	19 130 465	18 628 979	18 628 979	18 628 979
Kjøp av varer og tjenester	69 331 495	63 971 852	60 320 645	60 334 645	60 349 645	60 364 645
Overføringer og tilskudd til andre	13 831 772	1 234 113	10 977 511	10 981 011	10 984 761	10 988 511
Avskrivninger	11 143 885	2 647 000	2 647 000	2 647 000	2 647 000	2 647 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	236 455 148	213 867 837	207 207 835	204 229 819	204 248 569	204 267 319
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	7 433 334	-2 890 046	-14 553 660	-17 457 227	-14 365 513	-17 144 634
Renteinntekter	-1 598 983	-1 086 000	-756 000	-756 000	-756 000	-756 000
Utbytter	-2 829 592	-1 675 000	-1 375 000	-1 375 000	-1 375 000	-1 375 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 587 787	4 735 641	3 288 178	4 076 630	4 587 828	4 774 235
Avdrag på lån	9 079 707	11 369 000	11 506 640	12 597 418	13 359 410	13 694 408
NETTO FINANSUTGIFTER	8 238 919	13 343 641	12 663 818	14 543 048	15 816 238	16 337 643
Motpost avskrivninger	-11 143 884	-2 687 000	-2 647 000	-2 647 000	-2 647 000	-2 647 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	4 528 369	7 766 595	-4 536 842	-5 561 179	-1 196 275	-3 453 991
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-4 314 695	-1 219 290	-2 201 810	-2 201 810	-2 201 810	-2 201 810
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-2 913 769	-6 697 305	6 588 652	7 612 989	3 248 085	5 505 801
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-5 120 826	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-12 199 290	-7 766 595	4 536 842	5 561 179	1 196 275	3 453 991
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-7 670 921	0	0	0	0	0

Det er fra og med budsjett 2020 ny forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Dette medfører avvik i kolonne «Regnskap 2019» da regnskap i 2019 er bokført i henhold til gammel forskrift.

Vedtatt budsjett for 2020 inneholdt flere arter som ikke lenger finnes. Det var budsjettert med en innsparing på konto 149* på kroner – 7.049.538,-. Dette var innsparinger på enhetene som ikke var fordelt på riktige kontoer. Dette er en blanding av lønn og varekjøp.

I økonomisk oversikt drift er konto 149* koblet til konto 147*, og dette gjør at det i raden *Overføring og tilskudd til andre* er det trukket fra – 7.049.538 for å ikke få avvik i budsjettet for 2020 i økonomisk oversikt.

5 Investeringsbudsjettet

Investeringsbehov

Investeringsbudsjettet er lagt opp for en periode på fire år. Planen for 2021 er, som de foregående år, er preget av at investeringsbudsjettet i stor grad skal løse viktige og relativt kortsiktige behov. Noen investeringer har en lengere tidshorisont, f.eks. investering i ny barnehage i kommunen. Dette er bygging av en kunnskapsinfrastruktur med viktige perspektiv på og for kommunens fremtid. De to første årene av økonomiplanperioden er det mulig å lage en investeringsplan med stor presisjon. De to siste årene av planperioden er presisjonen mindre.

I den grad det er mulig å forutse er investeringsplanen for 2021 lagt på et nivå det skal være mulig å gjennomføre.

Fylkesmannen opererer også med et normtall for gjeld. Dette sier at lånegjelden ikke bør overstige 70% av driftsinntektene. Når man skal beregne lånegjeld må dette sees i sammenheng med hvor mye som dekkes av andre. Det vil si at vi trekker fra gjeld knyttet til selvkost, og lån som kommunen har tatt opp til videre utlån.

I forslaget som nå legges frem vil man være over normen i år 2 og 3 av økonomiplanperioden, mens man er under igjen i år 4. Det som er viktig å merke seg her er at det forventes en reduksjon i gjelden i år 2 gjennom salg av tomter i Buskhammeren. Dette er ikke hensyntatt i budsjettet. Det samme gjelder salg av Logopedisk senter, Vik barnehage og Sund barnehage.

5.1 Bevilgningsoversikt investering

	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Investeringer i varige driftsmidler	7 788 938	34 300 000	34 923 750	25 660 000	10 650 000	2 500 000
Tilskudd til andres investeringer	35 625	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	612 594	0	652 715	0	0	0
Utlån av egne midler	1 458 636	2 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Avdrag på lån	5 283 084	1 495 000	1 495 000	1 495 000	1 495 000	1 495 000
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	15 178 877	37 795 000	42 071 465	32 155 000	17 145 000	8 995 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 050 329	0	0	0	0	0
Tilskudd fra andre	-428 896	-1 640 000	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-734 358	-3 800 000	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-3 756 298	-1 345 000	-1 345 000	-1 345 000	-1 345 000	-1 345 000
Bruk av lån	-7 530 343	-34 660 000	-39 923 750	-30 660 000	-15 650 000	-7 500 000
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-13 500 224	-41 445 000	-41 268 750	-32 005 000	-16 995 000	-8 845 000
Videreutlån	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0	0
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-1 196 000	3 800 000	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	-652 715	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-1 346 000	3 650 000	-802 715	-150 000	-150 000	-150 000
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	332 653	0	0	0	0	0

Det er fra og med budsjett 2020 ny forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Dette medfører avvik i kolonne «Regnskap 2019» da regnskap i 2019 er bokført i henhold til gammel forskrift.

5.2 Investeringer fordelt på tiltak

Tiltak nr	Navn på tiltak	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
0306	Sømna Omsorgssenter - varemottak	-	-	150 000,00			
0307	Sømna Omsorgssenter - solskjerming	-	-		250 000,00		
0308	Sømna Omsorgssenter - avd.kjøkken	-	-		200 000,00		
0309	Sømna Omsorgssenter - heis	-	-	150 000,00	500 000,00		
0312	Sømna Omsorgssenter - ventilasjon	-	-			600 000,00	
0313	Sømna Omsorgssenter - adgangskontroll	-	-				900 000,00
0213	Vik Skole - Renovering av østfløy	-	-	1 500 000,00			
0218	Vik Skole - Oppgradering fyranlegg	-	-		1 800 000,00		
0231	Basseng - oppgradering	-	-	2 683 750,00	3 460 000,00		
0217	Berg Skole - adgangskontroll	-	-			650 000,00	
0219	Berg Skole - asfalt parkering	-	-		350 000,00		
0203	Berg barnehage - oppgradering		500 000,00	500 000,00			
0242	Vik Barnehage		7 000 000,00	11 000 000,00			
0305	Legekantor- ombygging		200 000,00	1 500 000,00			
0697	Brannstasjon - utredning /forprosjekt	38 234,00	4 000 000,00	200 000,00			
0699	Brannstasjon - gjennomføring	-	-	5 000 000,00	5 500 000,00		
0131	Ny kommuneadministrasjon - forprosjekt	-	-	300 000,00			
0131	Ny kommuneadministrasjon - gjennomføring	-	-		7 000 000,00	8 000 000,00	
0635	Havreveien 3 - hybelleiligheter	-	-	160 000,00			
0636	Havreveien 5 - Aktivitetsbygg miljø/ garasje / lager hjelpemiddel	-	-				1 600 000,00
0637	Havreveien 5 - kjøkken	-	-	100 000,00			
0601	Utvivelse av Buskhammern Boligfelt	757 511,00	3 000 000,00	3 500 000,00			
0655	Kjøp av feierbil	-	-	200 000,00			
0653	Ny brannbil	-	-		3 000 000,00		
0718	Asfaltering boligfelt	-	-	600 000,00	600 000,00	600 000,00	
0717	Nasjonal turistvei	-	200 000,00	700 000,00			
0638	Områdeplan Vennesund	-	-	80 000,00			
0707	Områdeplan Vik / Sentrumsplan Vik			200 000,00			
0628	Områdeplan Berg / Sentrumsplan Berg			200 000,00			
0654	Bytte av traktor	-	-	300 000,00			
0688	Grunnkjøp av næringsareal	-	-		200 000,00	200 000,00	
0220	Fagfornyelsen	-	-	1 000 000,00			
0113	Digitalisering/Arkiv/ERP	-	1 500 000,00	1 500 000,00			
0114	Flytting av serverrom	-	100 000,00	500 000,00			
0719	Investering gatelys	-	-	500 000,00			
3529	Egenkapitalinnskudd	612 594,00	-	652 715,00			
0654	Bytte av traktor	-	-	200 000,00			
0634	Avløpsstasjon - Berg	-	500 000,00	800 000,00	800 000,00		
0639	Slamavskiller Vik	-	-	200 000,00	1 000 000,00	300 000,00	
0640	Slamavskiller Berg	-	-	200 000,00	1 000 000,00	300 000,00	
0641	Ny vannbil	-	-	500 000,00			
0642	Spylevogn til kloakkspyling.	-	-	500 000,00			
0832	Forvaltningslån	1 458 636,00	2 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00	5 000 000,00
Sum Investering:		2 866 975,00	19 000 000,00	40 576 465,00	30 660 000,00	15 650 000,00	7 500 000,00

5.3 Beskrivelse av tiltak

Tiltak nr	Navn på tiltak	Beskrivelse av tiltaket
0306	Sømna Omsorgssenter - varemottak	Det er behov for å etablere varemottak på venstre side av hovedinngang
0307	Sømna Omsorgssenter - solskjerming	Solavskjerming på vindu sørvegg , 1 og 2 etasje.
0308	Sømna Omsorgssenter - avd.kjøkken	Utskifting av et avdelingskjøkken.
0309	Sømna Omsorgssenter - heis	Oppgradering av heis i nybygg , samt idriftsettelse av heis i gammel bygg (2022).
0312	Sømna Omsorgssenter - ventilasjon	Oppgradering av motorer m.m. på eksisterende ventilasjon
0313	Sømna Omsorgssenter - adgangskontroll	Elektronisk adgangskontroll på alle utvendige dører
0213	Vik Skole - Renovering av østfløy	Ombygging ventilasjon , systemhimling og generell overflate behandling.
0218	Vik Skole - Oppgradering fyranlegg	Økning av kapasitet på el kjele , samt luft til vann varmepumpe.
0231	Basseng - oppgradering	Ombygging takkonstruksjon ,skifte av vindu , etter isolering , oppgradering tekniske anlegg og universell utforming (2022 = spillemidler).
0217	Berg Skole - adgangskontroll	Elektronisk adgangskontroll på alle ytterdører
0219	Berg Skole - asfalt parkering	Asfaltering av ansatteparkering
0203	Berg barnehage - oppgradering	Oppgradering ventilasjon , samt renovering av bad/stellerom
0242	Vik Barnehage	Prosjektering og bygging av ny barnehage jfr vedtak sak 41/18
0305	Legekontor- ombygging	Ombygging av resepsjon , venterom ,kontor , samt etablering av "sluser".
0697	Brannstasjon - utredning /forprosjekt	Utredning av ny brannstasjon
0699	Brannstasjon - gjennomføring	Bygging av ny brannstasjon jfr kommunestyrets vedtak i sak 30/18 og 31/19 - Krav i fra arbeidstilsynet startet i 2016 , og eiendomsforvaltning vedtatt av kommunestyre.
0131	Ny kommuneadministrasjon - forprosjekt	Forprosjekt for bygging/renovering av bygg for kommuneadministrasjon.
0131	Ny kommuneadministrasjon - gjennomføring	Bygging/renovering av bygg for kommuneadministrasjon.
0635	Havreveien 3 - hybelleiligheter	Oppgradering av 6 hybelleiligheter i Havreveien 3
0636	Havreveien 5 - Aktivitetsbygg miljø/ garasje / lager hjelpemiddel	Garasjebygg med carport for 2 biler, lager for hjelpemidler, samt et "varme rom" for hobbyarbeid. Et bygg på ca 80 m2
0637	Havreveien 5 - kjøkken	Det er behov for hev og senkbart kjøkken på en av leilighetene (det mekaniske holdes av hjelpemiddelsentralen)
0601	Utvidelse av Buskhammern Boligfelt	Dette gjelder fortsettelse av arbeidet som startet i 2020. Det som gjenstår er legging av vann, avløp, overvann, strøm, bredbånd, samt gatelys og asfaltering. I tillegg kommer arbeidet med å tilfredstille krysset ned mot fylkesveien som var et reguleringskrav
0655	Kjøp av feierbil	Kjøp av bil til feier
0653	Ny brannbil	Ny brannbil. Første utrykningsbilen er fra 1984. Sømna Kommune har de siste årene hatt flere reparasjoner på bilen, og det er behov for en ny bil som ivaretar beredskap i hehold til vedtatt brannordning for Sømna Kommune
0718	Asfaltering boligfelt	Asfaltering i eksisterende boligfelt. 180 kr/ m2 eller 650 Kr/meter vei. Dette gir ca. 900 meter vei.
0717	Nasjonal turistvei	Sømna Kommune har inngått en samarbeidsavtale med Nasjonal Tursitvei. Kommunes egenandel er samlet bergnet til kr. 700.000,- .

0638	Områdeplan Vennesund	Slutføring av områdeplan for Vennesund. Planen har hovedfokus på samferdsel på land og sjø. Aktuelt i forbindelse med ny ferje.
0707	Områdeplan Vik / Sentrumsplan Vik	Sentrumsutvikling i Vik.
0628	Områdeplan Berg / Sentrumsplan Berg	Sentrumsutvikling på Berg
0654	Bytte av traktor	Kjøp av ny traktor. Gammel traktor har gått 5000 timer. Ved innbytte i en ny brukt traktor settes det av samlet kr. 500.000,- til mellomlegg. Dette fordeles med kr. 300.000,- på drift, og de resterende kr. 200.000 belastes selvkost.
0688	Grunnkjøp av næringsareal	Grunnkjøp av fremtidig næringsareal.
0220	Fagfornyelsen	Investering i læremidler i forbindelse med fagfornyelsen.
0113	Digitalisering/Arkiv/ERP	Digitalisering. Utrulling av sak/arkivsystem i hele organisasjonen samt nytt ERP-system
0114	Flytting av serverrom	Dagens serverrom er ikke sikkert nok. Flytting til SOS anses som nødvendig.
0719	Investering gatelys	Utskiftning av gatelys i kommunen.
3529	Egenkapitalinnskudd	Investering i KLP.
0654	Bytte av traktor	Kjøp av ny traktor. Gammel traktor har gått 5000 timer. Ved innbytte i en ny brukt traktor settes det av samlet kr. 500.000,- til mellomlegg. Dette fordeles med kr. 300.000,- på drift, og de resterende kr. 200.000 belastes selvkost.
0634	Avløpsstasjon - Berg	Nytt hus på Sørstraumen pumpestasjon, samt helt ny stasjon på Bergodden.
0639	Slamavskiller Vik	Planlegging i 2021 og bygging av slamavskiller for Vik sentrum i 2022/2023. Et miljøkrav fra tidligere. Tomt er ordnet.
0640	Slamavskiller Berg	Planlegging i 2021 og bygging av slamavskiller for Berg sentrum 2022/2023. Et miljøkrav fra tidligere. Avklaring rundt tomt må gjennomføres.
0641	Ny vannbil	Innkjøp av ny brukt vannbil. Denne er svært viktig for kommunens beredskap for vannproduksjon og distribusjon. Bilen er lastet med nødvendig utstyr for kjapp uttrykking ved hendelser som vannbrudd og prod.stans.
0642	Spylevogn til kloakkspyling.	Den gamle kloakkspyleren har mange reparasjoner den siste tiden, og det er på høy tid å den byttet ut. Dette er et svært viktig verktøy for kommunen for å åpne tette rør innen avløp og overvann
0832	Forvaltningslån	Lån til videre utlån. Husbanken.

5.4 Lånegjeldens utvikling 2021-2024 fordelt på låneformål

Det skal sammen med budsjettet fremlegges en oversikt over gjeld og vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen.

Under følger et estimat på utviklingen av lånegjeld i Sømna kommune for perioden.

			Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Bruk av lån			- 34 923 750	- 25 660 000	- 10 650 000	- 2 500 000
Lån til videre utlån			- 5 000 000	- 5 000 000	- 5 000 000	- 5 000 000
Sum bruk av lån			- 39 923 750	- 30 660 000	- 15 650 000	- 7 500 000
Avdrag lån i drift			11 369 000	11 506 640	11 506 640	11 506 640
Avdrag lån i investering			1 495 000	1 495 000	1 495 000	1 495 000
Sum avdrag			12 864 000	13 001 640	13 001 640	13 001 640
Økning i lånegjeld			- 27 059 750	- 17 658 360	- 2 648 360	5 501 640
	UB2020					
Total gjeld	- 160 849 003		- 187 908 753	- 205 567 113	- 208 215 473	- 202 713 833
Herav lån til videre utlån	13 752 520		18 752 520	23 752 520	28 752 520	33 752 520
Herav lån til selvkost	13 540 640		15 940 640	18 740 640	19 340 640	19 340 640
Rentebærende gjeld	- 133 555 843		- 153 215 593	- 163 073 953	- 160 122 313	- 149 620 673
I % av driftsinntekter			-69,28 %	-73,56 %	-73,24 %	-67,58 %

Normtall lånegjeld i % av driftsinntekter = 75%.

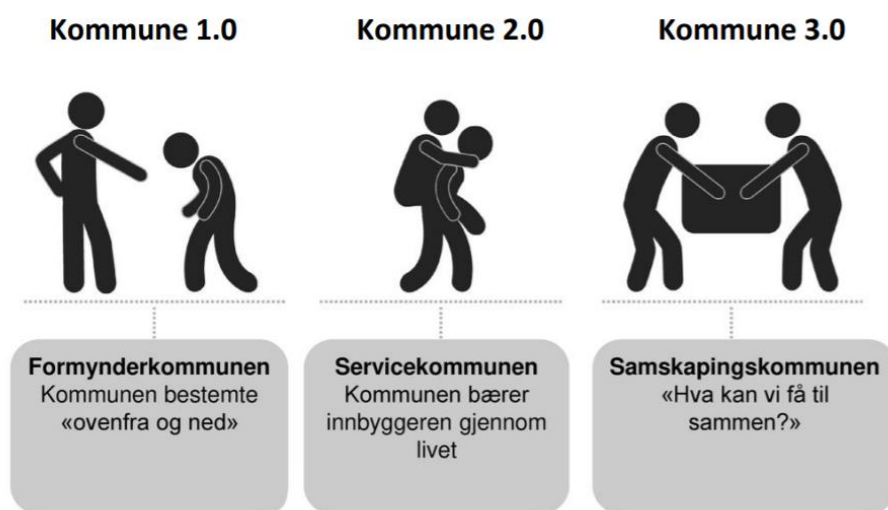
6 Handlingsdel

Handlingsdelen angir hvordan kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp de fire påfølgende årene. Det er forutsatt at handlingsdelen rulleres årlig, slik at kommunestyret for anledning til å påvirke, ta stilling til og følge med på hvordan kommuneplanen følges opp og om det er behov for endringer. Handlingsdelen skal med andre ord besvare hvordan Sømna kommune skal møte utfordringer og muligheter for å nå vedtatte mål for samfunnsutviklingen innenfor de gitte økonomiske rammene i drifts- og investeringsbudsjettene.

I det følgende kapitlet refereres de vedtatte hovedmålene fra kommuneplanens samfunnsdel 2017-2029. Deretter presenteres kommuneorganisasjonen med sentrale nøkkeltall og ansvarsbeskrivelser samt med en beskrivelse av status og utfordringer innenfor de ulike stabsavdelinger og enheter på områdene teknisk, landbruk og næring, oppvekst og helse, velferd og kultur. Hovedtrekkene i områdenes og enhetenes drifts- og investeringsbudsjetter med spesielt fokus på 2021 er beskrevet.

Videre presenteres det i kapittel 6.6 en oversikt over hvordan kommuneorganisasjonen kan svare på hovedmål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel med fokusområder for perioden 2021-2024 og med satsingsområder i 2021. De presenterte prosesser og tiltak vurderes som gjennomførbare innenfor de rammene som drift- og investeringsbudsjettet har satt.

Tiltakene og prosessene har i høy grad innovative elementer gjennom fokus på tverrfaglighet og tjenesteutvikling. Videre har det vært et fokus å synliggjøre hvordan kommunen kan jobbe sammen med innbyggerne og andre offentlige og private aktører for å finne nye løsninger for å skape en bedre og mer demokratisk offentlig sektor. Dette er å ta i bruk samskaping som styringsverktøy og bidra til dagens kommune 3.0 med et felles blikk for det lokale fellesskapet.

6.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder langsiktige og overordnede mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon, og er et sentralt politisk og administrativt styringsverktøy. Satsingsområdene peker på de områdene som skal ha ekstra oppmerksomhet og ressurser i den 12-årige planperioden, og planen er førende for alle tjenesteområder i kommunen.

Samfunnsdelen inneholder tre overordnede mål med tilhørende strategier som denne handlingsdelen skal følge opp. Utdrag fra de tre overordnede målene er gjengitt nedenfor.

6.1.1 Vi skal være en bærekraftig kommune

Bærekraftig utvikling er en samfunnsutvikling som imøtekommer dagens behov, uten å forringe mulighetene for kommende generasjoner til å få dekket sine behov. Miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft er forhold som til sammen er med på å skape en bærekraftig utvikling. Den sosiale bærekraften handler om å vite hva folk trenger fra de stedene de bor, jobber og lever. Alle i samfunnet skal ha lik tilgang til sysselsetting, kultur, et anstendig hjem og egnet bomiljø, utdanning, sikkerhet og deltakelse i samfunnet.

Omfattende og globale klima- og miljøutfordringer krever en omlegging til et mer bærekraftig samfunn. Sømna kommune ønsker å være en aktiv pådriver for at innbyggerne, næringsdrivende og andre skal ta miljøvennlige valg. Det kan handle om ny teknologi, nye måter å bruke gamle systemer på og ikke minst innovasjon og utvikling. Digitalisering er den mest omfattende teknologiske trenden i vår tid og preger de fleste samfunnsområder.

Å ha en bærekraftig kommuneøkonomi vil være avgjørende for å kunne bestå som egen kommune. Det innebærer at vi har et årlig positivt netto driftsresultat, håndterbar lånegjeld og «penger på bok». Et viktig mål i planperioden er at folketallet øker med 1 % årlig. Det vil påvirke økonomien gjennom høyere skatteinntekter og større rammeoverføringer. Det vil igjen være viktig for å kunne opprettholde omfang og kvalitet både på de lovpålagte og frivillige tjenestetilbudene. En positiv utvikling for Sømna påvirker og påvirkes av utviklingen i regionen og regionsenteret. Det vil derfor være viktig å videreutvikle og prioritere det gode samarbeidet i regionen.

6.1.2 Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn

Gode lokalsamfunn har stor betydning for trivsel, tilhørighet, livskvalitet, trygghet og helse. Det er viktig å identifisere helsefremmende faktorer i lokalsamfunnet. Kommunen har utfordringer særlig knyttet til psykisk helse, ensomhet, integrering og livsstilssykdommer i alle livsfaser.

Vår viktigste ressurs er menneskene som bor her, og barn og unge er framtida vår. For å lykkes med å skape et samfunn som i større grad fremmer psykisk helse og livskvalitet er det nødvendig å legge mer vekt på forhold som fremmer barn og unges mestring, tilhørighet, deltakelse og opplevelse av mening. Barns levekår og oppvekstmiljø påvirker utdanningsløp og yrkesmuligheter senere i livet og får konsekvenser for helse i voksen alder. Sømna kommune vil satse målrettet på å trygge alle barns oppvekstvilkår.

Alderssammensetningen i kommunen endres og det er viktig at vi skaper en aldersvennlig kommune, hvor vi ser på de eldre som en ressurs i samfunnet. En robust befolkning med god mestringsevne i hverdagen reduserer behovet for offentlige hjelpetjenester.

I Sømna har vi mange frivillige og uunnværlige ildsjeler. Den frivillige innsatsen er avgjørende for å skape gode lokalsamfunn. Et godt samspill mellom kommunen og frivilligheten er viktig for å møte de utfordringer og muligheter som følger av den demografiske og teknologiske utviklingen.

6.1.3 Vi vil være en attraktiv bostedskommune

For at kommunen skal beholde våre innbyggere og også ha vekst i folketallet er det viktig at Sømna er attraktiv. Attraktiviteten til en kommune kan kobles til stedets evne til å trekke til seg personer eller miljø som er viktige for utviklingen av stedet. Attraktiviteten avhenger av mange ulike faktorer som for eksempel stedets jobbmuligheter og tilstrekkelig og variert boligbygging. Videre er faktorer som øker trivselen på stedet svært viktige for attraktiviteten. At det er tilgjengelige grønne områder til lek, idrett, rekreasjon og friluftsliv, og at kulturlivet og frivilligheten i kommunen blomstrer kan være eksempler på faktorer som skaper trivsel og bolyst.

Kommuneplanens samfunnsdel kan leses i sin helhet her:

<https://e.issuu.com/embed.html#12242324/56552102>

6.1.4 Kommuneplanens samfunnsdel og FNs bærekraftsmål

Regjeringen legger hvert fjerde år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling i hele landet. Forventningene skal følges opp i kommunens arbeid med planstrategier og planer.

Regjeringen legger vekt på at vi står overfor fire store utfordringer:

- Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- Å skape et trygt samfunn for alle

Det presiseres i regjeringens forventningsdokument at FNs bærekraftsmål skal være det politiske hovedsporet i kommunal planlegging og tjenesteproduksjon. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan, blant annet for å sikre sosial rettferdighet og god helse og stanse tap av naturmangfold og klimaendringer.

De refererte hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel og tilhørende strategier adresserer i høy grad de samme utfordringene som ligger til grunn for en rekke av FNs bærekraftsmål. Som en del av arbeidet med å ta lokalt eierskap til de globale bærekraftsmålene og gi målene et innhold tilpasset Sømna-konteksten, er det viktig at Sømna kommune knytter målene for økonomiplanperioden og for 2021 stadig tettere opp mot FNs bærekraftsmål.

6.2 Kommunedirektørens stab

Kommunedirektørens stab består av avdelingene økonomi og HR samt de to avdelingene plan, miljø og utvikling og servicetorg, arkiv og politisk sekretariat. Avdelingene plan, miljø og utvikling samt servicetorg, arkiv og politisk sekretariat er nyopprettede avdelinger som har fått overført oppgaver og personal fra andre enheter i kommunen i forbindelse med omorganiseringen høsten 2020.

Kommunedirektørens stab har et bredt nedslagsfelt som støttefunksjoner til kommunens øvrige områder, og vil i sitt arbeid bidra til måloppnåelse innen en rekke bærekraftsmål:

6.2.1 Økonomi

Status

Økonomiavdelingen er del av rådmannens stab og er en støttefunksjon for hele den kommunale organisasjonen. Avdelingen har 4 ansatte som jobber innenfor fagområdene lønn, regnskap og budsjett/finans. Økonomisjefen er også leder for stab samt assisterende kommunedirektør.

Frem til 01.11.20 hadde avdelingen funksjon som skatteinnkrever. Denne er nå underlagt staten. I tillegg til kommuneregnskapet fører også avdelingen regnskapet og kjører lønn for Sømna menighet.

Utfordringer

Oppgaveporteføljen til økonomiavdelingen er sammensatt, og vi har per i dag ansatte med spisskompetanse på hvert sitt fagfelt. Dette gjør oss svært sårbare ved fravær og er en risiko for Sømna kommune som må elimineres.

Sømna kommune sitt ERP-system (økonomi- og HR-system) er fra 2004. Manglende digitalisering innenfor økonomiområdet gjør at man jobber lite effektivt og får en dårlig ressursutnyttelse.

Mål for avdelingen

Økonomiavdelingen har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune.
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn

Konkretisering av avdelingens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Budsjettet er en del av kommunedirektørens budsjett. Budsjettet inneholder i all hovedsak kun kostnader knyttet til lønn, og det gjøres ingen endringer i budsjett for 2021.

Økonomi investering

Det er i investeringsplanen for 2021 satt av 1,5 MNOK til digitalisering, arkiv og ERP (økonomi- og HR-system). En oppgradering av ERP-systemet er kjærkomment og en prioritert oppgave i økonomiplanperioden.

Det er i investeringsplanen for 2021 satt av 5 MNOK til lån til videre utlån for innbyggere som kvalifiserer for ordningen.

6.2.2 HR

Status

HR er en støttefunksjon for områdene og enhetene i kommunen. HR har oppgaver knyttet til følgende:

- Utvikle, utarbeide og revidere planverk, prosedyrer, rutiner o.l. innenfor HR området.
- Utvikling av overordnet HMS system
- Ha gode systemer for å ivareta personalhåndtering
- Utvikle og vedlikeholde maler innen personalområdet
- Oppfølging av personalsaker
- Bistå i endringsprosesser og organisasjonsutvikling
- Kurs og opplæring
- Tilsetting
- Sekretær og saksbehandler administrasjonsutvalg og arbeidsmiljøutvalg
- Samarbeids- og drøftingsmøter med arbeidslivsorganisasjonene
- Lokale forhandlinger

HR-sjef skal dessuten være en pådriver i arbeidet med personvernforordningen (GDPR), samt gjennomføre opplæring og være kontaktperson om mot personvernombudet.

Det har fra juni 2020 vært 2 årsverk tilknyttet HR. I tillegg har man i høst fått ekstern bistand på enkeltoppdrag.

Utfordringer

Det er en kontinuerlig oppgave å ha gode og oppdaterte systemer og ressurser til å kunne ivareta HR-arbeidet på en hensiktsmessig måte i kommunen. For å sikre effektivitet i HR-arbeidet er det behov for et elektronisk personalsystem. Dette forventes også å kunne bidra positivt til rekruttering og omdømmebygging i kommunen. Videre er det sentralt at ansvarsfordelingen i de HR-relaterte oppgavene vurderes og avklares mellom stab, servicetorg og områdene.

Mål for avdelingen

HR har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune.

Konkretisering av avdelingens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Budsjettet er en del av kommunedirektørens budsjett. Budsjettet inneholder i all hovedsak kun kostnader knyttet til lønn, og det gjøres ingen endringer i budsjett for 2021.

Økonomi investering

Det er i investeringsplanen for 2021 satt av 1,5 MNOK til digitalisering, arkiv og ERP. En oppgradering av ERP-systemet (økonomi- og HR-system) er kjærkomment og en prioritert oppgave i økonomiplanperioden.

6.2.3 Plan, miljø og utvikling

Status

Plan, miljø og utvikling er en nyopprettet stabsavdeling med arbeidsfelt innenfor et bredt spekter av oppgaver, for det meste av forvaltningsmessig karakter. Hovedområdene er kommuneplanarbeid, arealplanarbeid, byggesak, GEO data (fradeling, kartforretning, kartarbeid), overordnede miljøoppgaver knyttet til regionalt klimanettverk og vannforvaltning, strategisk trafiksikkerhetsarbeid og koordinatoransvar for folkehelsearbeidet i kommunen. Avdelingen får fra 1.1.2021 2,5 stillingshjemler/årsverk. Forventningene i forhold til pågående og planlagte oppgaver må tilpasses denne rammen.

Utfordringer

Med en bred oppgaveportefølje er det en sentral oppgave å sikre god oppgaveløsning og vid fagkompetanse fordelt på få stillingshjemler. Avdelingen har store planoppgaver som krever fokus i årene fremover: Ferdigstilling av kommuneplanens arealdel, samt igangsetting av nye områdeplaner for henholdsvis Berg og Vik er sentrale oppgaver i avdelingen i økonomiplanperioden. Også rullering av kommuneplanens samfunnsdel forventes prioritert. Disse oppgavene kommer i tillegg til enkeltsakene knyttet til byggesak, fradeling, dispensasjonssaker og mindre reguleringsendringer samt trafiksikkerhets-, folkehelsekoordinator- og miljøoppgaver. Å sikre fremdriften både på enkeltsaksbehandling og i de overordnede planoppgavene står sentralt fremover og er et avgjørende bidrag for å videreutvikle Sømna kommune som en attraktiv kommune for bosetting, næringsetablering og besøk.

Videre er det en sentral utfordring å konkretisere Sømna kommunes bidrag i det grønne skiftet, sikre at folkehelseperspektivet innarbeides både i overordnet planarbeid og i konkrete tiltak og følge opp kommunens deltakelse i Folkehelseprogram for Nordland.

Det er dessuten av stor viktighet at det jobbes med etablering av digitalt planregister for å gjøre plandata lett tilgjengelig samt at muligheten for å digitalisere byggesøknadene vurderes.

Mål for avdelingen

Plan, miljø og utvikling har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Konkretisering av avdelingens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Budsjettet er en del av kommunedirektørens budsjett. Avdelingen er nyopprettet, og det er laget et budsjett for 2021 med bakgrunn i forventet behov. Det er noe usikkerhet knyttet til kostnader til revideringen av kommuneplanens arealdel.

Økonomi investering

Det er i investeringsplanen for 2021 satt av i alt 400.000,- til områdeplaner for Berg og Vik. Midlene skal blant annet tas i bruk til å avklare stedsutviklingsprosjekter for både Berg og Vik. Her vektlegges medvirkning fra lag, foreninger og innbyggere i kommunen i avklaringen av fremtidige prosjekter.

6.2.4 Servicetorg, arkiv og politisk sekretariat

Status

Sømna kommune åpner 01.01.21 nytt servicetorg hvor alle førstelinjetjenester samles. I dag er det mange inngangsporter inn til Sømna kommune. Gjennom etablering av servicetorg ønsker man å skape «én dør inn».

Servicekontoret vil ledes av en nytilsatt leder som også får ansvaret for kommunens arkivtjenester. Servicekontoret vil samarbeide tett med politisk sekretariat. Planen er at kommunens post og arkivtjeneste skal fulldigitaliseres fra 2021.

Utfordringer

Sømna kommune har hatt statlig tilsyn av kommunens arkivtjeneste. Dette har resultert i noen avvik som må lukkes i løpet av 2021. Blant annet må man få utarbeidet en arkivplan. Dette er en krevende jobb som vil oppta mye ressurser det første driftsåret.

Det at vi i 2021 både har ny leder for arkiv, servicekontor samt formannskapssekretær vil gjøre oss sårbare i en opplæringsfase.

Mål for avdelingen

Servisetorg, arkiv og politisk sekretariat har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune.

Konkretisering av avdelingens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Budsjettet er en del av kommunedirektørens budsjett. Budsjetterte kostnader er kun knyttet til lønn.

Økonomi investering

Det er i investeringsplanen for 2021 satt av 1,5 MNOK til digitalisering, arkiv og ERP. Innenfor arkiv er planen at Sømna kommune sin post og arkivtjeneste skal bli fulldigitalisert og at kommunens saks-/arkivsystem rulles ut i hele organisasjonen.

6.3 Teknisk, landbruk og næring

Området teknisk, landbruk og næring består av enhetene teknisk drift (herunder eiendom og IKT), landbruk og næring. Området har en bred oppgaveportefølje knyttet til teknisk drift, vedlikehold og større utbyggingsprosjekter, landbruksforvaltning og næringsutvikling og vil i sin tjenesteproduksjon bidra til måloppnåelse innen en rekke bærekraftsmål:

6.3.1 Teknisk drift

Status

Tekniske tjenester produserer en rekke av basistjenestene kommunens befolkning og næringsliv er avhengige av. Tjenestene produseres av enhet for teknisk og eiendom.

Noen av de sentrale tjenestene er:

- Drikkevannsforsyning og avløpshåndtering
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale eiendomsmasse
- Drift og vedlikehold av kommunale veier
- Feiing, brann og redningstjeneste
- Tilrettelegging og utbygging av bolig- fritidstomter og næringsareal.
- Stell og vedlikehold grøntanlegg
- Drift av Statlig sikrede friluftsområder (Kvennvika, Nord- og Sør-Strømmen).

Enheten har 11 årsverk og drifter og vedlikeholder 52 km kommunale veier. Kommunen har 7,83 m² formålsbygg pr innbygger, 43.201 m² grøntareal og 25.000 m² kommunal eiendomsmasse.

Utfordringer

Arbeidsomfanget ved enhet for teknisk krever allsidighet hos de ansatte da arbeidsoppgavene spenner fra ordinære drift og vedlikeholdsoppgaver til større utbyggingsprosjekter. Dette er ressurskrevende og forutsetter god planlegging i henhold til vedtatte prioriteringer i både drifts- og investeringsbudsjettet. Gjennom omorganiseringsprosessen har i underkant av en halv stillingsressurs gått over fra teknisk til plan, miljø og utvikling. Et realistisk ambisjonsnivå og et sterkere fokus på samordning og koordinering av driftsoppgaver på tvers av fagområdene vil være nødvendig for å kunne levere gode kommunaltekniske tjenester i årene som kommer.

Mål for enheten

Enhet for teknisk har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Konkretisering av enhetens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

I budsjettet for 2021 foreslås det budsjettkutt på kr. 800.000,- fra året før. Reduksjonen er fordelt på kr. 400.000,- ved eiendom og kr. 400.000,- på teknisk drift. For å få budsjettet i balanse har man ved teknisk og eiendom benyttet "ostehøvelprinsippet" og reduksjonen er fordelt på ulike budsjettposter. Ved eiendom omhandler dette i store trekk om å utsette deler av vedlikeholdet på omsorgssenteret og på kommunale boliger. Vedlikehold på kommunehuset prioriteres ikke da planen er ombygging og påkostning fra 2022. Strømutgiftene knyttet til kommunale eiendommer ble i 2020 mye lavere enn budsjettet, og foreslås derfor redusert med ca. 5 % for 2021. Lønnsutgifter som er direkte knyttet til utbyggingsprosjekter vil bli overført fra drift til investeringsbudsjettet.

Ved teknisk foreslås det en kostnadsreduksjonen ved postene opplæring og kurs innen forebyggende brann og vedlikehold bygg ved Sømna Stadion. Kostnader knyttet til utskifting og standardheving på gatelys flyttes over til investering.

Vintervedlikeholdet (strøing og brøyting) er i stor grad satt ut til lokale entreprenører. Fra 2021 skal det inngås nye brøytekontrakter og det forventes en økning i beredskapskostnader. Vintervedlikeholdet styres av værforholdene og er svært sårbare for kostnadsoverskridelser når det kommer mye snø.

Bredbåndsutbygging trinn 2 skal igangsettes i 2021 og vil inkludere restarealet av Sømna. Dette finansieres over driftsbudsjettet, samt tilskudd fra Nordland Fylkeskommune.

Økning i kommunale avgifter som feieravgift, vannavgift og avløpsavgift justeres i henhold til konsumprisindeksen på ca. 1,7 %. Husleie fra kommunale boliger og trygdeboliger justeres på samme måte.

Alle renholderne i kommunen skal fra 1. januar 2021 overflyttes til ansvarsområdet Eiendom. Dette tilsvarer økning i budsjettet på kr. 3.444.547,-.

Økonomi investering

Det er i investeringsplanen for 2021 prioritert oppgraderingstiltak på deler av den kommunale bygningsmassen. Spesielt gjelder dette ved Sømna Omsorgssenter, legekantor og kommunale boliger.

Ved Sømna Omsorgssenter er det foreslått en oppgradering av heis i nybygget, samt etablering av et varemottak ved inngangspartiet til sykehjemmet. For legekantoret er det satt av penger i investeringsbudsjettet til en ombygging av legekantoret for å få bedre fellesrom, sluser for å ivareta smittevern og personvern hensyn i resepsjon/venterom. Det er dessuten satt av midler til å oppgradere 6 hybelleiligheter i Havreveien 3. Disse leilighetene er tiltenkt unge med bistandsbehov. Leilighetene har også et fellesareal som oppfølgingstjenesten kan bruke som base for dagaktiviteter for personer med rus og psykiske lidelser. Det skal oppgraderes et kjøkken ved en leilighet slik at dette blir universelt utformet og tilpasset leietakere som har bevegelseshemming.

Det er særlig 5 større utbyggingsprosjekter som vil kreve interne ressurser de neste årene. Det gjelder ny brannstasjon, ny barnehage i Vik, bygging/renovering av kommunehus, byggetrinn 2 bredbåndsutbygging, utvidelse av Buskhammeren boligfelt og oppgradering av svømmebassenget.

Sømna Brannvesen har krav fra arbeidstilsynet om utbedring/bygging av brannstasjon i henhold til HMS-krav. Dagens forsalg til ny brannstasjon vurderes som overdimensjonert i forhold til behovet. Derfor skal det utredes to alternativer og investeringsbeslutning tas våren 2021 og byggestart høsten 2021.

Den tidligere prosjekteringen av ny barnehage i Vik er nullstilt og blir restartet med mål om byggestart i 2021.

Utredning og prosjektering for renovering og ombygging av dagens kommunehus vil starte i 2021 med planlagt byggestart i 2022. Lokaler til kulturskolen og bibliotek er en del av denne utredningen.

Tilstand på svømmehallen er dårlig. Bygningsmessig gjelder dette særlig takkonstruksjon og vindu. I tillegg er det behov for oppgradering av renseanlegg og ventilasjon, blant annet for å bedre arbeidsmiljøet for driftstekniker. Det er også planlagt oppgradering av handikapgarderobe og tilpassing av inngangsparti til universell utforming. Tiltaket delfinansieres med tippemidler.

Sømna kommune har de siste årene investert betydelig i vannforsyning. Avløp står nå for tur. For å tilfredsstille krav til ytre miljø og arbeidsmiljø er det behov for å skifte ut to pumpestasjoner på Berg i 2021. I tillegg vil det være nødvendig i 2021 å planlegge renseanlegg i Vik og på Berg med påfølgende investering i 2022/23. Tiltaket gir kontroll over lekkasjer og falskt innsig av vann i systemet.

Klimaendringer med større andel av nedbør i form av regn, gir utfordringer for drift og vedlikehold av de kommunale veiene. Behovet for asfaltering i eksisterende boligfelt vil bli prioritert. Det skal utarbeides en vedlikeholdsplan for kommunale veier. Dette vil gi oversikt over investeringsbehovet de neste årene.

I investeringsplanen for 2021 er også renovering av østfløyen Vik skole prioritert for å etablere fasiliteter for større elevgrupper for Vik skole og eventuell sambruk med Sømna kulturskole. Også oppgradering av bad og stellerom samt ventilasjon i Berg barnehage er prioritert i investeringsbudsjettet for 2021.

Videre er det i investeringsplanen prioritert 700.000,- til arbeidet med Nasjonal turistvei ved Sundshopen.

Oppgradering av gatelys er også prioritert i investeringsplanen for 2021. Det samme gjelder investering i feierbil, spylervogn, traktor og vannbil. Det er dessuten prioritert midler til flytting av serverrom til Sømna omsorgssenter. Dette for å sikre nødstrømsforsyning.

6.3.2 Landbruk

Status

Kommunens landbrukskontor er pålagt å utføre forvaltningsoppgaver i henhold til lovverket, og skal samtidig bidra til gjennomføring av den gjeldende landbrukspolitikken. Utførelsen av disse oppgavene er en forutsetning for at kommunen skal få rammetilskudd og for at gårdbrukerne skal få offentlig tilskudd. Oppgavene som følger av dette er mangfoldige og spenner fra rent faglig rådgivning og veiledning til den enkelte bruker, via forvaltningsoppgaver i forhold til lover, forskrifter og videre til initiativtaking og næringsutvikling innen tradisjonelt landbruk og nye næringer og endelig til å være en premissgiver og deltaker i en helhetlig samfunnsplanlegging.

Landbruks- og næringsplan 2020-2027 med strategi og handlingsdel, ble vedtatt 27. februar 2020. Planen viser retning for ønsket utvikling i planperioden.

Landbrukskontoret har 3 årsverk fordelt på 4 ansatte.

Utfordringer

Det må rettes et fokus på å sikre tilstrekkelig kompetanse og kapasitet ved landbrukskontoret for å ivareta næringens behov de kommende årene. Kommunen har fått henvendelser fra landbrukskontor i regionen som ønsker å kjøpe tjenester av Sømna landbrukskontor. Dette ønsker Sømna kommune å se på som en mulighet for å rekruttere nye medarbeidere og styrke kapasiteten i tiden fremover.

Mål for enheten

Landbruk har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Konkretisering av enhetens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Landbruk og næring har til sammen et budsjettkutt på kr. 200.000. For landbruk forventes det at man dekker inn dette kuttet gjennom økte inntekter.

Økonomi investering

Ingen investeringer vil ha direkte påvirkning på landbruk.

6.3.3 Næring

Status

Næringsarbeidet i kommunen ivaretas av områdeleder for teknisk landbruk og næring. Arbeidet består i å være en aktiv part sammen med næringslivet for utvikling av eksisterende næringer og nyetableringer. Kommunen formidler mulighetene til å søke eksterne tilskudd, mobiliserer og veileder bedrifter og enkeltpersoner og bidrar også i større utviklingsprosjekter som kommer næringslivet til gode. Forprosjektet knyttet til etablering av en biogassfabrikk har hatt mye fokus i 2020. En positiv investeringsbeslutning vil kreve ressurser både administrativt og politisk de nærmeste årene.

Landbruks -og næringsplan 2020-2027 med strategi og handlingsdel, ble vedtatt 27. Februar 2020. Planen viser retning for ønsket utvikling i planperioden.

Utfordringer

Et bredt og velfungerende næringsliv er en forutsetning for utvikling og velferd i Sømna kommune. Sømna kommune jobber for å kombinere næringsutvikling med å skape bostedsattraktivitet. Vi ønsker at Sømna skal være attraktiv både som bosted, arbeidssted og besøkssted. Utfordringsbildet er gjerne knyttet til befolkningsnedgang der ungdommer flytter og antall eldre øker. Satsingsområdet vil derfor være å jobbe aktivt for å synliggjøre jobbmuligheter, stedlige tilbud og kommunale tjenester.

Pandemien har rammet deler av næringslivet hardt, og det vil fortsette også i 2021. Ekstra tilskudd fra staten til kommunale næringsfond vil være viktig for at Sømna kommune skal være en aktiv

medspiller i å avhjelpe de negative virkningene for næringslivet, og beredskapen for å sette i verk koronarelaterte tiltak også i 2021.

Det er aktuelt å vurdere å inngå et tettere samarbeid med Sømna Næringsforening for å opprettholde og styrke det aktive næringsarbeidet fremover.

Mål for enheten

Enhet for næring har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Konkretisering av enhetens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Landbruk og næring har til sammen et budsjettkutt på kr. 200.000. Kuttene omhandler fortrinnsvis avsluttet medlemskap i Foreningen Kystriksveien og i Sagavägen, samt reduksjon i bruk av kommunalt næringsfond. Dette innebærer at Sømna som reisemål vil miste synlighet i reisehåndboka til Kystriksveien Reiseliv og webpresentasjon. Totalt sett vil ikke Sømna miste synlighet da kommunen sammen med næringslivet skal lage en tiltaksplan for nettbasert og målrettet markedsføring. Tiltakene skal i samarbeid med næringslivet søkes finansiert gjennom kommunale næringsfondsmidler.

Økonomi investering

Ingen investeringer vil ha direkte påvirkning på næring.

6.4 Oppvekst

Oppvekstområdet består av skole, barnehage og kulturskole. Oppvekstområdet vil i sitt arbeid bidra til måloppnåelse innen en rekke bærekraftsmål:

6.4.1 Skole

Status

Sømnaskolen (1.-10. trinn) er fordelt på to skolebygg, der 1.-4. trinn går på Berg skole, her er det også SFO, og 5.-10- trinn går på Vik skole. Hver skole har egen rektor. Det er per tiden 17,6 årsverk fordelt på 22 fast ansatte knyttet til Berg skole og 31,9 årsverk fordelt på 40 fast ansatte knyttet til Vik skole.

Det er 96 elever på Berg skole og 31 barn som har SFO-plass. På Vik skole er det 166 elever. Sømnaskolen totalt har i alt 262 elever i november 2020.

Utfordringer

Sømnaskolen drives i dag dyrere enn skoler i sammenlignbare kommuner og har derfor fått kutt i ramma for 2021 med 4 millioner (halvårsvirkning). Dette vil medføre strammere økonomisk styring og mindre fleksibilitet i organisering av undervisningen.

Sømnaskolen har lenge jobbet med å få til en dreining med tolærersystem i kjernefag som tiltak for å forebygge behovet for spesialundervisning. En reduksjon i lærerressurs vil kunne føre til at det blir en større utfordring å få til denne dreiningen. Vi har også per i dag en stor andel av elever med dysleksi og det vil være viktig at vi fremdeles har ressurser til å tilby hjelpemiddelkurs og tilrettelegging for denne elevgruppen.

Sømnaskolen har hatt ujevne resultater på målinger av læringsutbytte, læringsmiljø og mobbing og søkte derfor om å få delta i Fylkesmannens oppfølgingsordning. Dette samarbeidet skal fortsette ut juni 2021. Det er uttrykt bekymring fra ansatte på at et kutt i lærer- og assistentressurser på skolene vil kunne føre til at det blir vanskeligere å være så tett på som ønskelig og at læringsmiljøet kan bli påvirket av dette.

En sterkere styring av ressursene vil også kunne medføre endring av oppgaver og arbeidssted for tilsatte, da vi må foreta en gjennomgang av behov og fordele ressursene i forhold til dette. Det er også løftet inn at behovet for avdelingsleder ved særlig Vik skole er stort og at vi før høsten 2021 må ha drøftet hvordan lederkabalene i Sømnaskolen skal løses fremover. Dette søkes løst innenfor eksisterende ramme.

Sømnna kommune har vært en tonivå-kommune og en har sett at skoleeierrollen ikke har hatt kapasitet til å følge opp skolene godt nok. Fra 01.10.20 ble det ansatt områdeleder oppvekst som vil få som ansvar å følge opp skolene tettere fremover.

Mål for enheten

Sømnaskolen har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Forsvarlig økonomisk drift vil bidra til en bærekraftig kommune gjennom god styring av kommuneøkonomien. Tidlig innsats og forebygging er viktig med tanke på å få til livslang læring og for å bidra til et helsefremmende lokalsamfunn. For å være en attraktiv bostedskommune er et godt skoletilbud viktig.

Videre konkretisering av Sømnaskolens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Sømnaskolen må foreta kutt i sin driftsramme for 2021. Dette medfører endringer. Det er i oppdraget fra kommunestyret sagt at skolestrukturen i Sømnna står fast. To skoler er en medvirkende årsak til at Sømnaskolen ligger høyere enn sammenlignbare kommuner på drift av skole, men dette er et resultat av en villet organisering.

For å komme i mål med budsjettkutt må vi lande noen prinsipper som legges til grunn for organisering og drift fra høsten 2021. Utdanningsdirektoratet har satt en nasjonal lærernorm som sier at det skal være en lærer per 15 elever på 1.-4. trinn og en lærer per 20 elever på 5.-10. trinn.

Kommunestyret har også gjennom den regionale skolesatsingen vedtatt at vi skal redusere spesialundervisning med 1/3 i løpet av prosjektperioden.

I budsjettforslaget for 2021 ligger det til grunn at assistentbistand til elever skal være knyttet til vedtak etter opplæringslovens §5.1 om spesialundervisning, eller knyttet til styrking av voksentetthet på særlig 1. trinn. Det må også gjøres en prioritering med tanke på elevenes alder og behov rundt assistanse ved skoleskyss og logistikk rundt kulturskoletilbud. I dag har elever på barnetrinn kulturskoletilbud før de går hjem for dagen, og det er skolens ansatte som må påse at de kommer seg dit de skal til rett tid.

I forslaget ligger det også til grunn en norm for gruppestørrelse. Det er ingen lovpålagt norm for dette fra sentralt hold og tallene er ment som en *veiledende norm* for Sømnskolen:

- 1. trinn – deling over 18 elever
- 2. – 7. trinn - deling over 26 elever
- 8. – 10. trinn – deling over 28 elever

I dag har vi relativt små grupper på flere trinn. Noe av årsaken er romforholdene. For å kunne ha større grupper vil vi måtte se på bruken av rom på en ny måte og i forslag til investering for 2021 ligger det også inne å renovere klasserom i østfløyen på Vik skole. Dette vil kunne være en forutsetning for å kunne øke gruppestørrelsen på noen trinn.

I tillegg til å foreta reduksjoner på lærer- og assistentstillinger i tråd med strategiske valg nevnt ovenfor ligger det i budsjettforslaget for 2021 inne reduksjoner også på andre fagområder for å få budsjettet i balanse. I forslaget ligger det inne en reduksjon og samkjøring av merkantil ressurs på skolene og sentralisering av kjøkkenfunksjon for skolematen og IKT-funksjonen. Dette vil kreve en plan for kompetanseoverføring og omfordeling av oppgaver mellom områdene. Det er spilt inn fra skolene at tilgjengelighet med tanke på IKT-kompetanse er viktig og at den digitale skolehverdagen er avhengig av at systemene fungerer godt.

En gjennomgang av regnskapet for 2020 har også gitt noen muligheter for reduksjon av poster som tidligere har vært overbudsjettet. Dette vil kreve en tett budsjettoppfølging gjennom året, da disse postene tidligere har fungert som buffere. Budsjettposten til læremidler er redusert i drift som følge av at det er lagt inn som et investeringsforslag for 2021.

Økonomi investering

For Sømnskolen vil et løft på læremidler etter ny læreplan være positivt. Det er satt av 1 million til nye læremidler for å oppgradere disse etter ny læreplan som kom i 2020. I tillegg vil som nevnt renovering av østfløyen Vik skole gi nye muligheter. Oppgradering av basseng er også en investering som skolene vil være direkte berørt av.

6.4.2 Barnehage

Status

Sømna barnehage består av barnehagene på Berg og Vik. Barnehagen har en felles styrer med en assisterende styrer. I Berg barnehage har vi per i dag 9,35 årsverk fordelt på 10 fast ansatte og i Vik barnehage har vi per i dag 6 årsverk fordelt på 6 fast ansatte.

I dag er det 31 barn som har plass i Berg barnehage og 19 barn som har plass i Vik barnehage, altså er det totalt 50 barn som i dag går i Sømna barnehage.

Utfordringer

Vik barnehage har i dag utdaterte lokaler. Det er vedtatt å bygge ny barnehage i Vik sentrum. I Berg barnehage har det lenge vært behov for utbedringer. Noe gjennomføres i 2021, men man venter med større investeringsgrep til utredningen av en eventuelt oppvekstsenter på Berg skole er ferdigstilt. Det vil bli lagt fram en sak på dette til politisk behandling våren 2021. Imidlertid er det behov for mindre forbedringer på bad/stellerom for å sikre at arbeidsforholdene for de ansatte er helsefremmende. Dette er foreslått utført i 2021.

Fødselstallene har gått ned de siste årene, noe som vil gi utfordringer med tanke på flere ledige barnehageplasser. Det vil være nødvendig å balansere drifta foran hvert barnehageår når hovedopptak er klart, men det må også være mulig å ta imot nye barn gjennom året. Dette er krevende med tanke på økonomisk styring.

Mål for enheten

Sømna barnehage har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Barnehagesektoren er svært viktig for kommunen. Den tidlige innsatsen må starte allerede her og det er viktig at vi har gode overganger til videre løp i oppvekst.

Forsvarlig økonomisk drift vil bidra til en bærekraftig kommune gjennom god styring av kommuneøkonomien. Dette er særlig viktig med tanke på at tilskudd til private aktører blir beregnet på bakgrunn av hva kommunen selv bruker på sine barnehager. Tidlig innsats og forebygging er viktig for å bidra til et helsefremmende lokalsamfunn. Ved å ha gode kartleggingsverktøy og også mulighet til å sette inn tiltak tidlig vil man kunne forebygge og avhjelpe utfordringer senere i livet. Her har barnehagen et stort mandat. For å være en attraktiv bostedskommune er et godt barnehagetilbud viktig.

Videre konkretisering av Sømna barnehages bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Også for barnehagesektoren styres bemanning av føringer fra Utdanningsdepartementet. Bemanningsnormen sier 1 voksen per 3 barn mellom 0-3 år og en voksen per 6 barn mellom 3-6 år. I tillegg er det en pedagognorm som sier at det skal være en 100% pedagog på inntil 7 små barn (0-3 år) og en pedagog inntil 14 store barn (3-6 år).

Sømna barnehage har i dag flere ansatte enn bemanningsnormen tilsier, og vi vil derfor foreta en justering av drifta fra høsten 2021. Det vil også bli nødvendig å se på ressursbehovet på nytt når hovedopptak er gjort i mars 2021. Det er et lite barnekull som trenger barnehageplass og det går ut et større kull til skolestart. Når vi har søkertallet klart vil vi kunne måtte justere bemanningen ytterligere.

Økonomi investering

Det er nå vedtatt bygging av ny barnehage i Vik sentrum, noe som vil gi bedre forhold for små og store i Vik barnehage. Også her vil oppgradering av bassenget som ligger inne i investeringsbudsjettet bety noe for tilbudet til førskolebarn.

Oppgradering av bad og stellerom samt ventilasjon i Berg barnehage er dessuten prioritert i investeringsbudsjettet for 2021.

6.4.3 Kulturskole

Status

Kulturskolen i Sømna har per i dag 5 ansatte fordelt på 3,1 årsverk. Kulturskolen ledes av egen kulturskolerektor. Etter omorganisering i kommunen er kulturskolen nå lagt inn under oppvekstsektoren.

Det er 138 deltagere som deltar på faste kulturskoletilbud og det er 96 enkeltelever som får undervisning fra Sømna kulturskole.

Utfordringer

Kulturskolen har hatt utfordringer med tanke på lokaler. Vi holder i dag til i leide lokaler i sentrum av Vik. Det er vedtatt å legge ny leieavtale ut på anbud for den kommende treårsperioden. Det vil gi noe nødvendig forutsigbarhet for drifta.

De ansatte i kulturskolen jobber deltid og til ulike tider på dagen. Det er derfor en utfordring å treffe alle samtidig med tanke på ledelse og oppfølging.

Inneværende år har korona gitt noen utfordringer med tanke på å kunne gi undervisning, det har derfor vært gjort en avkortning i kontingent. Det er fremdeles noe usikkert hvordan nye restriksjoner vil kunne påvirke budsjettet for neste år.

Mål for enheten

Kulturskolen i Sømna har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Budsjettkontroll bidrar til en forutsigbar kommuneøkonomi, som igjen gir en bærekraftig kommune. Kunst, sang og musikk brukes i dag inn mot både barn, unge og eldre for å bidra til å skape et helsefremmende lokalsamfunn. For å være en attraktiv bostedskommune er variert fritidstilbud viktig og Sømna kulturskole tar sitt samfunnsoppdrag på alvor gjennom å gi et tilbud til de som ønsker og trenger noe annet enn idrettsaktivitet.

Viere konkretisering av Sømna kulturskoles bidrag i måloppnåelsen ses i vedlagt kapittel 6.6.

Økonomi drift

Sømna kulturskole har inntektsbringende virksomhet gjennom å leie ut kompetanse til ulike lag og foreninger. Det er også gjort en god jobb med å reforhandle avtalen vi har med Brønnøy kommune om å gi tilbud til elever som bor i Brønnøy.

Husleie i nye lokaler må reguleres i budsjettet.

Økonomi investering

Det er ikke noen forslag til investering som direkte påvirker kulturskolen, men renovering av østfløy på Vik skole vil kunne gi muligheter for større sambruk av undervisningslokaler i skolen.

6.5 Helse, velferd og kultur

Området helse, velferd og kultur består av enhetene pleie og omsorg (herunder sykehjem, hjemmebaserte tjenester og kjøkken), helse (herunder legesenter, helsestasjon, fysioterapi og psykolog), bo- og oppfølgingstjenesten (herunder rus- og psykiatritjenesten og miljøtjenesten), velferd (herunder NAV, barnevern og krisesenter) og kultur og frivillighet (herunder bibliotek, frivilligsentral og idrett/friluftsliv).

Området helse, velferd og kultur ivaretar en stor andel av kommunens tjenester, og vil i sitt arbeid bidra til måloppnåelse innen følgende bærekraftsmål:

6.5.1 Pleie og omsorg

Status

Pleie- og omsorgstjenester i Sømna består av tre avdelinger: Sykehjem, kjøkken og hjemmetjeneste. Det er til sammen 50,04 årsverk i tjenesten, fordelt på ca. 75 ansatte.

Utfordringer

Sømna kommune har høy institusjonsdekning. Dekningsgraden er i 2020 i underkant av 30 % med 35 plasser totalt. Pleie- og omsorg har en relativt lite utbygd hjemmetjeneste. Kostnadene innen pleie- og omsorgstjenester i Sømna har de siste årene økt, og det er avgjørende for å nå målene om en bærekraftig kommuneøkonomi å klare å få kontroll på kostnadene innen denne sektoren. For å kunne håndtere den demografiske utviklingen er det også en forutsetning at det satses mer på hjemmebaserte tjenester, samtidig som det skjer en gradvis reduksjon i dekningsgrad for sykehjemmet. Vi har et lite utbygd aktivitetstilbud for eldre og brukere av omsorgstjenester. Denne type tiltak er viktige for å kunne utsette institusjonsinnleggelse, og det vil være hovedutfordringen for pleie- og omsorgstjenester å dreie ressurser fra institusjon til hjemmetjenester. Det vil være vesentlig å bruke BEON-prinsippet (best effektive omsorgsnivå) i tildelingen av tjenester for å klare å legge til rette for at eldre skal kunne bo hjemme lengst mulig. Velferdsteknologiske løsninger vil være vesentlig i tiden fremover, og Sømna kommune inngår i et samarbeid med andre kommuner på Sør-Helgeland for avtaler på dette området. Disse er delvis implementert i 2020, og nye trygghetsalarmer skal tas i bruk fra 2021. Dette krever et godt samarbeid med IT-avdelingen i kommunen.

Helse, velferd og kultur skal i 2021 ned kr. 5 millioner totalt, og pleie- og omsorgstjenesten som er den største enheten er også der det er størst potensial for innsparing. Det kreves en dreining i tjenesten fra dyr institusjonsbasert omsorg til tiltak lavere i omsorgstrappen, som både legger til rette for at eldre kan være hjemmeboende lengre, imøtekommer den demografiske utviklingen med langt flere eldre og er kostnadsbesparende for kommunen. Alle tjenester som tildeles, tildeles gjennom koordinerende enhet som i praksis ligger til enhetsleder ved pleie- og omsorg. Koordinerende enhet vil være vesentlig i det videre arbeidet med tildeling av tjenester, der det vil bli strengere inntakskrav for en institusjonsplass og prioritering av å tildele flere tjenester i hjemmet.

En sterkere styring av ressursene vil også kunne medføre endring av oppgaver og arbeidssted for tilsatte, da vi må foreta en gjennomgang av behov og fordele ressursene i forhold til dette. Det er startet en prosess med å se på en tettere samhandling mellom institusjon og hjemmetjeneste, blant annet ved å flytte de som jobber i hjemmesykepleien på natt fra bo- og oppfølgingstjenesten til hjemmesykepleien med base på omsorgssenteret.

Det er i 2020 startet et omstillingsprosjekt i pleie- og omsorg der det skal være en total gjennomgang av enheten for å nettopp se nærmere på tjenestetildeling, fordelingen mellom hjemmebasert omsorg og institusjon, samhandling med pårørende og brukermedvirkning, samt vurdere eventuelle økonomiske gevinster med de tiltakene som iverksettes. Det er innleid ekstern bistand og prosjektleder som delvis finansieres av OU-midler fra KS (kommunesektorens organisasjon).

Mål for enheten

Pleie- og omsorgstjenesten har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi skal være en attraktiv bostedskommune

Budsjettkontroll bidrar til en forutsigbar kommuneøkonomi, som igjen gir en bærekraftig kommune. Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn gjennom å legge til rette for at eldre har gode aktivitetsarenaer og opplever det trygt å kunne bo hjemme lengst mulig.

Videre konkretisering av enheten bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Innsparing for området vil i hovedsak være innenfor pleie- og omsorg. For å klare tilpasningen til nye driftsrammer må dekningsgraden på sykehjemmet i 2021 ned til 22 %, som innebærer stenging av en sykehjemsavdeling med 8 plasser. Til tross for denne reduksjonen i dekningsgraden ligger vi likevel noe høyt. Arbeidet med en dreining av tjenesten til mer hjemmebasert omsorg og tjenestetildeling med fokus på tiltak lavere i omsorgstrappen må ha fokus i hele planperioden med mål om å komme ned på en bærekraftig dekningsgrad.

Å ta ned 8 plasser ved sykehjemmet innebærer å stenge en stue. Pasienter skal samles på resterende 3 stuer. I denne prosessen må det da gjennomgås turnus og behov for personell. Det skal utarbeides en bemanningsnorm som er forsvarlig og sier noe om behov for kompetanse, og samtidig er tilpasset de økonomiske rammene vi har.

Økonomi investering

Det er investeringsplanen for 2021 prioritert en oppgradering av heis i nybygget, samt etablering av et varemottak ved inngangspartiet til sykehjemmet. Tiltakene er tilpasninger til bruken i huset.

Det er dessuten prioritert midler til flytting av serverrom til Sømna omsorgssenter. Dette for å sikre nødstrømsforsyning.

6.5.2 Helse

Status

Enhet for helse består av legekontor og helsestasjon. I tillegg deltar vi i et interkommunalt samarbeid med Brønnøy kommune på legevakt og kommunal KAD-seng (øyeblikkelig hjelp-seng på kommunal akutt døgnenhet). Det er i Sømna 2 kommunelegestillinger, 1 ALIS - stilling (allmennlege i

spesialisering) og 1 turnuslege-stilling. I tillegg er det støttepersonell. Legekontoret har 7,33 årsverk. Helsestasjonen har 2 helsesykepleierstillinger og ungdomslos i til sammen 3 årsverk. Ungdomslos er prosjektfansiert 50 %. Helsestasjonen inngår i en rekke prosjekter og styrer mye av det tverrfaglige samarbeidet rundt barn og unge i kommunen. Helsestasjonen er dessuten koordinerende enhet for barn og unge og sørger for all tjenestetildeling for barn og unge, styrer i stor grad arbeidet med individuell plan og har koordinatorrolle.

Enhet for helse er også ansvarlig for interkommunal kommunepsykolog, driftstilskudd til private fysioterapeuter og frisklivssentral. For deler av 2021 følger helsestasjonen opp prosjektet robust oppvekst.

Sømna kommune har et samarbeid med Brønnøy om legevakt og KAD-seng. Sømna betaler i dag ca. 600.000,- for KAD-seng, og vi ser at det er lite liggedøgn som benyttes av innbyggere fra Sømna. Vi har i 2020 startet dialogen med Brønnøy for å vurdere avtalen opp mot ressursbruk og behov. Tjenesten er lovpålagt og skal være i tilknytning til legevakt, og vi må derfor ha en avtale omkring dette tilbudet. I forbindelse med at det nå skal etableres DMS i Brønnøy er legevaktsamarbeidet tenkt inn i dette. Det er derfor naturlig at vi må gå inn i nye forhandlinger omkring samarbeidet og utformingen av tilbudet i DMS'et.

Utfordringer

Det har tidvis vært utfordrende å rekruttere leger til små kommuner. I Sømna har vi i dag ansatte med lokal tilhørighet i alle tre stillingene. Det er vesentlig med kontinuitet i legedekning for å klare å opprettholde god beredskap og kunne bidra til å arbeide forebyggende mot spesifikke grupper som barn, eldre og andre.

Frisklivssentralen ble etablert i 2020, og det er vesentlig for frisklivsarbeidet at det koordineres godt mot andre tjenester og frivillige lag og organisasjoner. Til nå har dette vært kommunal fysioterapeut som har hatt ansvaret. Det vil fra 2021 være vakanse i den stillingen, og det må arbeides for å dreie ressurser for å kunne opprettholde drift i frisklivssentralen. Kommunal fysioterapeut er en lovpålagt tjeneste fra 2020, og inn til videre vil dette inngå i kommunens tjenestekjøp fra Helgeland rehabilitering for å innfri lovkravet.

Mål for enheten

Helse har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn

Budsjettkontroll bidrar til en forutsigbar kommuneøkonomi, som igjen gir en bærekraftig kommune. Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn gjennom å arbeide systematisk og målrettet med forebyggende og helsefremmende arbeid i alle aldersgrupper. Gjennom et godt helsetilbud som jobber forebyggende fra barneår, vil vi kunne få flere som fullfører skole, forhindre uønsket sykdom og livsstilssykdommer som gir redusert livskvalitet og uførhet i befolkningen.

Videre konkretisering av enhetens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Helsestasjonen har i 2020 avsluttet flere prosjekter, og tjenesten vil fra 2021 ikke lenger kunne legge til grunn finansiering av prosjekt i drift. Ungdomslos er i utgangspunktet kun finansiert til juni 2021, og det må søkes på nytt om prosjektmidler for en videreføring av prosjektet.

Legekontoret har i fra 2021 alle legestillinger besatt, og det er et kontinuerlig fokus på inntjening.

Samarbeidsavtaler med Brønnøy og andre må reforhandles. Det er vesentlig at vi i etablering av DMS'et er aktiv part inn i drøftingen av innholdet, og hva vi eventuelt vil forplikte oss til i utformingen av tjenestetilbudet. Det vil potensielt kunne ha store økonomiske konsekvenser for Sømna.

Økonomi investering

Det er satt av penger i investeringsbudsjettet til en ombygging av legekontoret for å få bedre fellesrom, sluser for å ivareta smittevern og personvern hensyn i resepsjon/venterom.

6.5.3 Bo- og miljøtjenesten

Status

Som et ledd i omorganiseringen i 2020 ble enhet for bo- og oppfølgingstjeneste (tidligere miljø- og psykiatritjeneste) skilt ut som egen enhet. Enhet for bo- og oppfølgingstjeneste har 13,4 årsverk fordelt på ca. 15 ansatte, og har i dag to avdelinger, boligen (bo-tjenesten) og psykiatritjenesten (oppfølgingstjenesten).

Det er i Sømna et mangelfullt dagtilbud til personer med rus- og psykiske lidelser. Antall personer med psykiske lidelser er økende, også blant unge. Vi er i dag sårbare og har ikke noe tilbud på kveld, helg og ved høytider slik tjenesten har vært organisert til nå. Gjennom omorganiseringen er denne tjenesten løftet ut som egen enhet for å sette fokus i større grad på disse brukergruppene.

Tjenesten er under etablering, og det vil i 2021 være fokus på å se på drift av både bo-tjenesten og oppfølgingstjenesten hvor oppfølging av brukere med rus- og psykiske helseplager skal ivaretas. Det er ønskelig med en større samhandling mellom disse to for å få et bedre tilbud til sistnevnte brukergruppe også utover dagens tjenestetilbud som kun er på dagtid.

Denne dreiningen vil også kunne medføre endring av oppgaver og arbeidssted for tilsatte, da det vil kunne kreve økt bemanning i turnustjeneste med kompetanse innen rus- og psykiske lidelser.

Utfordringer

Sømna kommune har hatt et lite utbygd tilbud til personer med psykiske helseutfordringer. Tjenesten er sårbar, og det finnes i dag ikke et tilbud på ettermiddag/kveld og helg. Det er heller ikke gode aktivitetstilbud til personer med rus- og psykiske lidelser. Samhandlingsreformen vil også innebære at flere personer skal ha oppfølging i kommunen. Dette er en sårbar gruppe som kommunen bør ha en stor aktsomhet omkring i det videre arbeidet med å utvikle den nye bo- og oppfølgingstjenesten fremover.

Mål for enheten

Bo og oppfølgingstjenesten har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn

Budsjettkontroll bidrar til en forutsigbar kommuneøkonomi, som igjen gir en bærekraftig kommune. Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn gjennom å kunne tilby gode tjenestetilbud og

aktiviteter som gir verdige liv for personer med bistandsbehov og personer med rus- og psykiske lidelser.

Videre konkretisering av enhetens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Tjenesten har høye inntekter på tilskudd til ressurskrevende brukere, og det er vesentlig for kommunen og tjenesten at vi får søkt opp tilskuddet vi har krav på. En dreining i bruk av ressurser der vi øker kompetansen innen rus- og psykiske lidelser hos de som går turnus vil kunne gi en besparelse gjennom mer effektiv bruk av personell i mellom oppfølgingstjenesten og bo-tjenesten. Denne prosessen vil pågå i 2021.

Kommunen kjøper plasser ved HIAS til brukere ved bo-tjenesten for å ivareta et forsvarlig dagaktivitetstilbud.

Økonomi investering

Det er satt av midler til å oppgradere 6 hybelleiligheter i Havreveien 3. Disse leilighetene er tiltenkt unge med bistandsbehov. Leilighetene har også et fellesareal som oppfølgingstjenesten kan bruke som base for dagaktiviteter for personer med rus- og psykiske lidelser.

Det skal oppgraderes et kjøkken ved en leilighet slik at dette blir universelt utformet og tilpasset leietakere som har bevegelseshemming.

6.5.4 Velferd

Status

Sømna kommune har et etablert samarbeid om flere velferdstjenester med Brønnøy kommune, her under interkommunalt barnevern, krisesenter og fra 2021 også NAV.

Flyktningetjenesten er under avvikling. Vi har ikke bosatt flyktninger siden 2016/2017, og det er en betydelig reduksjon i tilskuddet fra staten som kommunen mottar til integrering. Det er få bosatte flyktninger igjen innen 5 årsperioden med tilskudd, og oppfølgingsbehovet til de bosatte avtar betydelig. Flyktningetjenesten må avvikles i løpet av 2021 siden kommunen ikke vil motta tilskudd nok til bærekraftig drift fra 2021. Det er heller ikke nok arbeidsoppgaver til å fylle en stillingsressurs.

Utfordringer

Sømna har en høy andel unge som mottar sosialhjelp, og vi har relativt høy andel unge uføre. Barnevernsbarn er overrepresentert i statistikken for frafall i videregående skole, og det er vesentlig at tjenestene til kommunen samhandler seg imellom for å forebygge utenforskap, øke fullføringsgrad i utdanning og hindre frafall fra jobb og dårlig helse blant befolkningen.

Siden Sømna kommune har interkommunale samarbeidsløsninger etter vertskommunemodellen på flere velferdstjenester er det vesentlig at vi etablerer vertskommunedialog på området for å sikre at vi oppfyller sørge-for ansvaret vårt.

Avtale om barnevern og krisesenter er ikke reforhandlet på en tid, og det må vurderes å se på disse avtalene også i løpet av 2021.

Mål for enheten

Velferd har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Budsjettkontroll bidrar til en forutsigbar kommuneøkonomi, som igjen gir en bærekraftig kommune. Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn gjennom å sørge for at kommunens sikkerhetsnett sørger for de som trenger det og gir de bedre mulighet til å aktivt delta i samfunnet og leve gode liv med god helse. Barnevernet skal ivareta sårbare familier, og barn og unges liv og helse gjennom tiltak som beskytter dem med rett tiltak til rett tid.

Videre konkretisering av enhetens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Flyktningetjenesten mottar i stor grad mindre tilskudd fra 2021 enn tidligere år som følge av manglende bosetting og sekundær flytting. Det er viktig at bosatte flyktninger kommer over i annen inntektsbringende aktivitet og at behovet for kommunale tjenester og ressurser avtar sammen med mindre tilskudd.

Avtalene med Brønnøy kommune regulerer driftskostnader for Sømna kommune bortsett fra direkte tiltak i barnevernet og individuelle økonomiske ytelser gjennom NAV. Disse utgiftene kan potensielt sett være variable, og det er vesentlig med en god økonomistyring og rapportering løpende gjennom året for å tidlig få oversikt over eventuelle tiltak som får økonomiske konsekvenser.

Økonomi investering

Det er i investeringsplanen for 2021 satt av 5 MNOK til lån til videre utlån for innbyggere som kvalifiserer for ordningen.

6.5.5 Kultur- og frivillighet

Status

Frivilligsentralen: Driftes av Frivilligkoordinator. Sentralen skal være et bindeledd i mellom kommunen og det frivillige liv i Sømna og koordinere aktiviteter og ha oversikt over behov fra begge parter. Samhandlingen mellom det offentlige og det frivillige vil være vesentlig for å kunne imøtekomme morgendagens samfunnsutfordringer. I dag fungerer frivilligsentralen som en sosial møteplass hvor det legges til rette for et stort mangfold av aktiviteter, og det er bruktbutikk for klær og utstyrsbank med idretts- og friluftsutstyr til utlån. Frivilligsentralen tilbyr enkle tjenester som handling for eldre til en rimelig penge og arrangerer handleturer for de som har behov og som kan komme seg selv med hjelp av transport. Dette supplerer kommunalt tjenestetilbud.

Sømna kirke: Sømna kommune overfører årlig midler til drift av kirken som i dag har 3,5 årsverk fordelt på 5 ansatte. Det er gjennomsnittlig 2,5 gudstjenester pr. måned og 40 gudstjenester er forordnet pr. år. Kirken har oppmøte fra ca. 20 personer på en vanlig søndagsgudstjeneste. Diakonen i kirken har ansvaret for drift av ungdomsklubben LIME og speidere. Sømna kommune gir et eget tilskudd til ungdomsklubbensom. Dette går til drift av ungdomsklubben og lønn til ungdom som har

et ansvar i driften. Sømna menighet eier lokalet til ungdomsklubben LIME. På LIME møter ca. 50-70 ungdom hver uke.

Frivillighet, idrett og kultur: Vi har i dag en samarbeidsordning med spleis på utstyr til hallene hvert år. Kommunen sørger for tilgjengelige haller til barn og unge i kjernetid, og fordeler ellers halltilbudet til voksne og andre grupper. Kommunen har et rikt kulturliv og velfungerende frivillighet. Vi har relativt beskjedne overføringer til lag og foreninger. Vi er pliktig til å stille lokaliteter til rådighet til de som har aktiviteter som gir rett til tilskudd igjennom voksenopplæringsloven, herunder kor og musikkgrupper. Kulturen og frivilligheten bidrar med kulturelle og sosiale møteplasser i kommunen, men er ofte for de som er medlem i et lag eller en forening.

Kulturminnevern: Vi har en samarbeidsavtale med Helgeland museum som forplikter oss til et årlig tilskudd. Avtalen reforhandles ved utgangen av 2020. Det er et stort potensial i å se kulturminnevern i sammenheng med de satsningene som kommunen ønsker å gjøre innen reiseliv, merkevarebygging og lokalt næringsliv, samt identitetsbygging. Dersom kommunen fortsatt skal forplikte seg igjennom en avtale med museet, bør det skje en presisering og formalisering av kommunens krav og forventninger til museets tilstedeværelse og aktivitet i kommunen.

Sømna folkebibliotek: Sømna folkebibliotek er i dag samlokalisert med Sømna kommunale kulturskole. Biblioteket har 0,5 årsverk. Biblioteket har god kompetanse på litteratur og formidling av litteratur, og er en ressurs for andre enheter for utvikling av leselyst hos barn og voksne. Biblioteket er også en viktig ressurs for fremmedspråklige og de som har behov for tilrettelagt litteratur. Biblioteket skal i stor grad være en møteplass og bidra aktivt som aktør i utvikling av lokalsamfunnet. Innenfor eksisterende ressurser må det vurderes hvordan vi skal imøtekomme denne forventningen til utvikling. Dette krever vurdering av meråpent bibliotek i kulturskolens åpningstid og en videreutvikling av det eksisterende samarbeidet med andre tjenester for å bringe biblioteket ut til de som ikke når biblioteket i dag.

Utfordringer

Det er et stort behov for kulturelle og sosiale møteplasser i lokalsamfunnet. Det stilles forventninger til at biblioteket skal være en aktiv aktør i lokalsamfunnet og være en arena for kunnskap, debatt og samfunnsutvikling.

Mål for enheten

Kultur har tatt utgangspunkt i følgende mål fra kommuneplanens samfunnsdel:

- Vi skal være en bærekraftig kommune
- Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn
- Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Samhandling mellom offentlig tjenestetilbud og kultur og frivillighet vil gi et bedre tilbud til kommunens innbyggere tilsammen, som igjen gir en mer bærekraftig kommune. En utvikling av opplevelsesbasert reiseliv i samarbeid med kulturminnevern vil kunne bidra til økt sysselsetting og en mer bærekraftig turistnæring i kommunen. Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn gjennom et variert kultur-, idretts- og fritidstilbud som fremmer livsmestring, god fysisk og psykisk helse for kommunens innbyggere. Gjennom et variert kulturtilbud, gode nærmiljøanlegg og idrettsanlegg, et godt fritidstilbud i med et mangfoldig frivillige liv og gode kommunale tilbud skaper vi sammen en attraktiv bostedskommune.

Videre konkretisering av enhetens bidrag i måloppnåelsen ses i kapittel 6.6.

Økonomi drift

Sømna kommunes avtaler med Sømna menighet og Helgeland museum må vurderes/reforhandles for å sikre en forsvarlig økonomisk drift og overføring, samt sikre at kommunen også får utnyttet potensialet som ligger i samarbeidet. Det er viktig å holde fokus på velfungerende tiltak som for eksempel ungdomsklubben LIME.

De kommunale kulturtilbudene er ikke fleksible nok, og det er uttrykt ønske om en utvidelse og endring av tjenestetilbud som offentlig bad og kino. Dette er det for 2021 ikke rom for å prioritere i budsjettet.

Økonomi investering

Svømmehall skal renoveres og kommunens egenandel for å søke spillemidler til renovering og utbedring er lagt inn i investeringsbudsjettet for 2021. Renoveringen er helt nødvendig for å kunne ha åpen hall for skoler og barnehager, og offentlig bad.

6.6 Oppfølging av kommuneplanens samfunnsdel - oversikt

6.6.1 Hovedmål: Vi skal være en bærekraftig kommune

Slik gjør vi det:	Fokusområder i perioden 2021-2024	Satsingsområder i 2021	Oppfølging
NÆRING			
Styrke landbruket som Sømna's viktigste næring	Landbruksareal bevares i størst mulig grad.	Så vidt mulig unngå omdisponering av fulldyrket jord i revidert kommuneplanens arealdel	Plan, miljø og utvikling
	Sømna kommune bidrar til at gårdbrukeren i størst mulig grad eier jorda han/hun driver. Leid jord skal være på minimum 10-års skriftlige jordleieavtaler.	Kommunen skal bistå ved kontrakter, leieavtaler, støtteordninger og generasjonsskifte	Landbruk
		Bo og driveplikt skal håndteres strengt.	Landbruk
	Kommunen skal bidra til å styrke det gode landbruksfaglige miljøet gjennom samarbeidstiltak, arrangement og kompetansehevende tiltak.	Arrangere kurs for bonden som bedriftsleder	Landbruk
		Støtte til unge bønder via næringsfondet til bistand før/under og etter overtagelse av gårdsbruk	Landbruk og næring
	Kommunen skal sikre god vannkvalitet for næringsmiddelindustrien	Vannverket i Sømna skal driftes og overvåkes kontinuerlig.	Teknisk
	Kommunen skal ta initiativ til knoppskyting fra landbruket.	Arrangere inspirasjonsseminar om produksjon av frukt, grønt, bær og lignende samt lokalmatproduksjon.	Landbruk
	Sikre rekruttering til landbruket	Legge til rette for samhandling mellom NAV og bønder for arbeidsutprøving og omskolering av personer med nedsatt arbeidsevne og unge utenfor aktivitet.	Velferd
Legge til rette for utvikling av eksisterende næringer, bedrifter og nyetableringer	Planavklare attraktive næringsarealer i kommunen	Det skal i kommuneplanens arealdel avsettes tilstrekkelige arealer til næringsformål	Plan, miljø og utvikling
	Kommunen skal legge til rette for nyskaping og innovasjon gjennom å søke knoppskyting fra eksisterende aktører, synergier mellom aktører og næringsmessig innovasjon på nye områder.	Det skal gjennomføres kurs i etablereropplæring og virkemiddelordninger for næringslivet.	Landbruk og næring
		Avklare samarbeid både med kommunene på Sør-Helgeland og Sømna Næringsforening	Landbruk og næring
		Kommunen skal rettlegge og utføre god praksis for å bistå gründere fra idé til bedrift, herunder veilede om de eksisterende virkemiddelordningene.	Næring Velferd
	Sømna skal bygge kunnskap om næringslivets behov for fremtidig kompetanse, og skoleverket oppfordres til å samarbeide tettere med næringslivet	Arrangere årlige treff mellom kommunen, ungdommer og studenter	Oppvekst

		• Jobbe for at skolen planfester og gjennomfører lokale bedriftsbesøk	Oppvekst
		• Det legges til rette for at det kan etableres elevbedrifter innenfor læreplanens rammer	Oppvekst
Bidra til samordning og felles strategi for utnyttelse og profilering av det opplevelsesbaserte reiselivet	• I samarbeid med reiselivsbedriftene skal det utvikles salgbare opplevelser basert på Sømna natur og kultur.	• Jobbe for et tettere samarbeid mellom reiselivsbedriftene.	Næring
		• Synliggjøre Sømna som et attraktivt reisemål.	Næring
		• Tilby kunnskapsbaserte kurs.	Næring
		• Tilrettelegge for etablering av Sundshopen som attraksjon langs Nasjonal Turistveg.	Næring Plan, miljø og utvikling
	• Kommunen skal gjennom utvikling av kulturaktiviteter og vern av kulturminner gjennom bruk, bidra til destinasjonsutvikling og opplevelsesbasert reiseliv sammen med Sømna reiselivsnæring .	• Gjennom plan for vern av kulturminner identifisere og prioritere kulturminner.	Kultur
KOMMUNEN SOM TJENESTEYTER			
Effektivt tjenestetilbud med høy kvalitet og god tilgjengelighet	• Sømna kommunes er aktiv i rollen som tjenesteprodusent og har gode systemer for oppfølging av tjenestetilbudet både i administrasjonen og på enhetene	• Sømna kommune er en aktiv barnehage- og skoleeier	Oppvekst
		• Tildeling av tjenester etter BEON-prinsippet (Best effektive omsorgsnivå) skal være gjeldende praksis i kommunen	Helse
		• Tidsfrister knyttet til saksbehandlingen skal overholdes og kommunen skal gi god veiledning til søkere og forslagsstillere	Plan, miljø og utvikling
Videreutvikle regionalt samarbeid for å yte bedre tjenester til våre innbyggere	• Sømna skal avklare regionale samarbeidsmuligheter for erfaringsutveksling og kompetanseheving innen brann, næring og landbruk	• Avklare og formalisere samarbeidsavtaler innen brann, næring og landbruk	Teknisk, landbruk og næring
	• Sømna kommune skal være enn aktiv part inn i regionalt samarbeid i Distriktsmedisinsk senter	• Se på muligheten for utvikling av digitale helserom i samarbeid med spesialisthelsetjenesten	Helse
	• Det skal arbeides aktivt for en videreutvikling av regionale samarbeidsordninger innen kultur	• Ny samarbeidsavtale omkring sceneinstruktørordning skal utarbeides i samarbeid med Nordland fylkeskommune og kommunene i regionen.	Kultur
	• Sømna er en aktiv part i regionalt skolesamarbeid	• Sømna kommune jobber for at det regionale skolesamarbeidet også inkluderer barnehage	Oppvekst
Sikre kompetent arbeidskraft gjennom	• Sømna kommune skal legge til rette for at kommunens ansatte får målrettet og planmessig utdanning, opplæring og utvikling gjennom interne og/eller eksterne tilbud. Det skal legges tilrettelegges for arbeidsplassbasert opplæring.	• Sømna kommune utarbeider overordnet kompetanse- og rekrutteringsplan.	HR

rekruttering og kompetanseutvikling	Markedsføring av Sømna kommune og rekruttering gjennom prosjektet Heile Helgeland.	Synliggjøre Sømna kommune som arbeids- og bostedskommune gjennom prosjektet Heile Helgeland og dets plattformer.	HR
	Sømna kommune skal kjennetegnes ved en god arbeidsgiverpolitikk med konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår samt utviklings- og karrieremuligheter	Utvikling av en arbeidsgiverpolitisk plattform og revisjon av lønnspolitisk plan	HR
	Sømna skal samhandle med privat næringsliv med hensyn til rekruttering av arbeidstakere	Samarbeidsmøte mellom Sømna kommune og private næringsaktører for et felles løft av Sømna som attraktivt arbeidsmarked.	HR
	Sømna skal samhandle med nabokommunene om etablering av interkommunale stillinger	Samarbeidsmøter med nabokommuner mht. behov for interkommunale stillinger.	HR
	Sømna skal fortsette arbeidet med heltidskultur og samtidig se på muligheten for fleksible arbeidstidsordninger	Innlede arbeidet med retningslinjer for helhetskultur og fleksible arbeidstidsordninger	HR
	Sømna kommune skal jobbe med omdømmebygging	Fokus på den enkelte ansattes bidrag til omdømmebyggingen i kommunen	HR
	Sømna kommune skal jobbe systematisk med arbeidsmiljøet	Avklare muligheten for å etablere et prosjekt for arbeidsmiljøarbeid.	HR
Kommunen som organisasjon skal være ledende innen digitalisering på Helgeland	Sømna kommune skal ha en robust IT-løsning og helhetlig drift	Fremtidig IT-løsning avklares i digitaliseringsstrategi	Teknisk, landbruk og næring
		Det jobbes for å sikre helhetlig drift og bruk av IKT-verktøy i tjenestene	Oppvekst Teknisk, landbruk og næring
	Sømna kommune skal satse på fortsatt digitalisering for å sikre gode arbeidsverktøy i forvaltning og drift	Det sentrale driftsovervåkningssystemet oppgraderes og nye funksjoner tas aktivt i bruk.	Eiendom
		Investering i digitalt økonomi- og personalsystem.	HR Teknisk, landbruk og næring
		Avklare mulighet for innkjøp av digitale verktøy til saksbehandling og innbyggerdialog. Interkommunale løsninger skal utforskes via Digitale Helgeland	Teknisk, landbruk og næring Kommunedirektør
		Felles arkivsystem tas i bruk i alle kommunens tjenester og det utarbeides arkivplan	HR Arkiv
	Kommunens helse og omsorgstjenester skal kunne tilby velferdsteknologiske løsninger til sine brukere	Ta i bruk velferdsteknologi i form av mobil pleie og nye trygghetsalarmer med tilhørende teknologiske muligheter.	Helse

	Oppvekstsektoren samarbeider regionalt for videre digital satsing	Det fokuseres på behov for kompetanseheving (i for eksempel digital undervisning)	Oppvekst
		Sømnakolen bruker de samme verktøy fra 1.-10. trinn der det er naturlig	Oppvekst
Jobber etter prinsipper om forebygging og tidlig innsats	Forebygging og tidlig innsats skal være sentrale fokusområder i kommunens tjenester	Relevante tjenester gir råd og veiledning til innbyggere som står i fare for å utvikle livsstilssykdommer	Helse
		Det jobbes med lokal oppfølging av kriteriene for helsefremmende skole og barnehage	Plan, miljø og utvikling Oppvekst
		Fokus på rus, psykiatri og vold i svangerskapet videreføres med satsingen "tidlig inn".	Helse
		Det utarbeides handlingsplan for å forebygge vold og overgrep	Helse
		Helhetlig oppvekstplan presiserer «tidlig innsats» i skole og barnehage (jfr. opplæringslov og rammeplan).	Oppvekst
		Evalueringsprogram og tiltak i barnehage, skole, helsestasjon og kommunen for øvrig i prosjektet "Robust oppvekst"	Plan, miljø og utvikling Helse
	Forebygging og tidlig innsats skal være sentrale fokusområder i kommunens samfunnsplanlegging	Helsekonsekvensutredninger skal innarbeides i kommunens planarbeid	Plan, miljø og utvikling
God kommunikasjon vedrørende tjenester, tilbud, og beslutninger. Innbyggerne må gis muligheter for deltakelse og innflytelse	Det skal legges til rette for involvering og bred medvirkning i kommunale planprosesser og relevante enkeltsaker	Det skal i legges til rette for inkluderende medvirkningsprosesser i planarbeidet. Det skal i forbindelse med høring av planer gis god informasjon om planforslaget.	Plan, miljø og utvikling
		Aktivt bruke råd for funksjonshemmede, eldreråd og ungdomsråd i saker som angår dem	Stab Helse, velferd og kultur Oppvekst Teknisk, landbruk og næring
	Brukere og pårørende skal oppleve å få god informasjon om og ha reell medvirkning i tjenestetilbudet sitt	Brukeren skal stå i sentrum for tildeling av tjenester og oppleve individuelt tilpassede tjenestetilbud ut i fra behov	Helse, velferd og kultur
		Felles kanal for kommunikasjon til foresatte i barnehage og skole	Oppvekst
		Utarbeide plan for FAU/SU/SMU og elevråd	Oppvekst

SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR			
Satse på å utnytte allerede eksisterende infrastruktur og videreutvikle ny infrastruktur i hele kommunen	Tilrettelegge for utbygging ved allerede etablert eller planlagt infrastruktur i kommunen	Tilrettelegge for utbygging ved allerede etablert eller planlagt infrastruktur i revidert kommuneplanens arealdel og i behandlingen av dispensasjoner	Plan, miljø og utvikling
	Kommunen skal sikre gode vann- og avløpssystemer i kommunen	Sikre gode vann- og avløpssystemer i kommunen gjennom vedlikehold og planmessig utbygging	Teknisk
	Kommunen skal sikre forsvarlig standard på kommunale veier	Drift og vedlikehold av kommunale veier med utgangspunkt i tilstandsvurdering	Teknisk
	Havnene i Sømna (Viksjøen og Berg Havn) skal være selvfinansierende.	Etablere Digital Havn og øke markedsføringen for å øke kjennskapet	Næring
	Følge opp prioriteringene i Sømna kommunes trafiksikkerhetsplan 2020-2024 knyttet til etablering av ny gang- og sykkelvei	Følge opp prioriteringene i Sømna kommunes trafiksikkerhetsplan 2020-2024 knyttet til etablering av ny gang- og sykkelvei	Plan, miljø og utvikling
Godt utbygd høyhastighetsbånd	Sømna kommune skal ha et godt utbygd bredbåndsnett	Gjennomføre fase 2 av bredbåndsatsingen.	Teknisk
Pådriver for å styrke samferdselstilbudet i hele regionen	Fremme innbyggernes og næringslivets behov for kommunikasjon og samferdsel i regionale og nasjonale beslutningsprosesser.	Bidra til at FV17 med ferjeforbindelser og Tosenvegen er prioriterte veistrekninger med hensyn til veistandard og åpningstid på ferjene.	Næring
		Synliggjøre behovet for en bedre forbindelse fra Holm til E6.	Næring
		Jobbe for nytt ferjeleie i Vennesund	Næring Plan, miljø og utvikling
		Sammen med kommunene på Sør-Helgeland skal det jobbes for å utvikle flytilbudet til regionen	Næring
	Sikre gode løsninger for elevers reise til skolene på Berg og Vik	Jobbe for kortest mulig reisetid for skoleelever gjennom å se nærmere på bl.a. organisering av skoledagene.	Oppvekst
MILJØ OG KLIMA			
Tilrettelegge for aktiv transport (sykle/gå til og fra skole, jobb og fritidsaktiviteter)	Sømna kommune skal jobbe aktivt for å tilrettelegge for at kommunens innbyggere kan sykle og gå til og fra skole, jobb og fritidsaktiviteter på en trygg og trafiksikker måte	Trafiksikkerhetsplanens prioriteringer følges opp	Stab Teknisk, landbruk og næring Helse, velferd og kultur Oppvekst
Tilpasse og utnytte konsekvensene av klimaendringene	Sømna kommunes skal i forvaltning og drift ta høyde for tilpasning til et varmere, våtere og villere klima.	ROS-analyse til kommuneplanens arealdel skal tydeliggjøre klimaforandringenes konsekvenser for fremtidig arealbruk	Plan, miljø og utvikling
		Kontinuerlig fokus på rett dimensjonering av teknisk infrastruktur	Teknisk

		Muligheten for interkommunalt samarbeid om klima- og energiplan avklares	Plan, miljø og utvikling
	Aktørene innen landbruk og skogbruk har kunnskap om utfordringer og muligheter i et varmere, våtere og villere klima	Gjennomføring av åpne fagmøter med relevante samarbeidsparter	Næring Landbruk
Kommunen er pådriver for et mer miljøvennlig landbruk	Legge til rette for et bærekraftig og robust landbruk	Være en aktiv utviklingsaktør for å få etablert en biogassfabrikk.	Næring
		Forebygge plast- og annen forurensing fra landbruk i kulturlandskapet.	Næring Landbruk
		Bekjempe fremmede arter.	Landbruk
	Sømna kommune skal synliggjøre landbrukets rolle i det grønne skifte	Sømna kommune skal innarbeide vurderingen knyttet til vannforskriften i areal- og landbruksforvaltningen	Plan, miljø og utvikling Landbruk
Kommunens innbyggere er aktive i miljøarbeidet	Barn og unge har en aktiv rolle i forhold til å bevare naturen og miljøet i kommunen	Følge opp læreplan for grunnskole og rammeplan for barnehage med lokale mål for opplæringen	Oppvekst
Fokus på energieffektivisering i kommunale bygg	Sømna kommune skal ha kontinuerlig fokus på energieffektive løsninger i drift og vedlikehold eksisterende kommunale bygg og anlegg og i nye byggeprosjekter	- Det velges energieffektive løsninger i oppgradering av eksisterende bygningsmasse - Det sentrale driftsovervåkingssystemet oppgraderes og nye funksjoner tas aktivt i bruk	Eiendom
SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP			
Sømna skal til enhver tid ha god beredskap	Sømna kommunes overordnede ROS-analyse holdes oppdatert slik at den til er et nyttig verktøy i kommunens beredskapsarbeid	Sømna kommunes overordnede ROS-analyse skal ha oppdaterte tiltaksbeskrivelser	Plan, miljø og utvikling
	Tjenesteområdene har oppdaterte detaljerte beredskapsplaner og rutiner for krisehåndtering	Rutinene for krisehåndtering gjennomgås for tjenesteområdene	Teknisk, landbruk og næring Helse, velferd og kultur Oppvekst
Vi skal ha et velfungerende kommunalt brann- og redningsvesen	Sømna kommune skal ha et velfungerende kommunalt brann- og redningsvesen som er rett dimensjonert, smart organisert og er en viktig del av operativ krisehåndtering	Ivareta og utvikle den brannfaglige kompetansen i kommunen	Teknisk
		Utrede ny brannstasjon og igangsette bygging	Teknisk
		Søke samarbeid med andre kommuner innen brannforebygging og krisehåndtering	Teknisk
		Gjennomgang av beredskapsplaner og innsatsplaner.	Teknisk

KOMMUNEØKONOMI			
Årlig positivt netto driftsresultat i samsvar med Fylkesmannens målsetting om anbefalt krav	Sømna kommune vurderer dimensjonering av tjenestene i kommunen og gjennomfører økonomisk omstilling for å sikre langsiktig økonomisk bærekraft i kommunen	Stabsavdelingene og områdene tilpasser seg tildelt budsjetttramme.	Stab Teknisk, landbruk og næring Helse, velferd og kultur Oppvekst
		Sømna kommune skal ha en forsvarlig dekningsgrad på sykehjemsplasser, og levere tjenester etter BEON-prinsippet, beste effektive omsorgsnivå. Vi skal i 2021 nå målet om en dekningsgrad på 22 %, dvs. 27 plasser i institusjon	Pleie og omsorg
		Skole og barnehage har en bærekraftig økonomisk styring og har riktig bemanning i forhold til nasjonale normer i skole og barnehage (<i>bemanningsnorm fra Utdanningsdirektoratet legges til grunn for å finne riktig nivå på tjenestene i skole og barnehage fra høsten 2021</i>).	Oppvekst
Netto lånegjeld og disposisjonsfond skal være i samsvar med statens normer	Lånegjelden holdes stabil	Investeringene tilpasses mål om nivå for lånegjelden	Økonomi
	Sømna kommune har et disposisjonsfond på ca. 10 % av driftsinntektene	Driften tilpasses slik at ikke budsjetteres med bruk av disposisjonsfond	

6.6.2 Hovedmål: Vi skal skape et helsefremmende lokalsamfunn

Slik gjør vi det:	Fokusområder i perioden 2021-2024	Satsingsområder i 2021	Oppfølging
BARN OG UNGE			
Gode oppvekstsvilkår for alle barn og unge	Sømna kommune skal ha et helhetlig blikk på tjenestetilbudet innen oppvekstområdet	Helhetlig oppvekstplan utarbeides	Oppvekst
	Sømnaskolen og Sømnabarnhagene skal fortsatt leve opp til kriteriene for helsefremmende barnehager og skoler	Evaluerings av skolens og barnehagens helsefremmende innsats gjennomføres og følges opp.	Oppvekst Plan, miljø og utvikling
	Barn og unge med bistandsbehov skal sikres sømløse tjenester i kommunen og mellom spesialisthelsetjeneste og kommunehelsetjeneste	Ungdomslos videreføres fra 2021 under forutsetning av delfinansiering fra Bufdir for å jobbe forebyggende mot skolevegring og frafall i aldersgruppen 12-24 år	Helse
		Arbeidet i koordinerende enhet for barn og unge styrkes	Helse
		Samarbeid med interkommunale tjenester og spesialisthelsetjeneste formaliseres.	Helse
	Mangfoldige fritidstilbud for barn og unge og gode kulturelle og sosiale arenaer	Idrettshaller og stadion prioriteres til barn og unges fritidsaktiviteter i kjernetid mellom kl. 15-20	Kultur
		Kulturskolen har allsidige tilbud til kommunens innbyggere	Oppvekst
		Utvikle gode tilrettelagte aktiviteter for barn og unge med bistandsbehov	Kultur
	Barn og unges interesser skal synliggjøres og ivaretas i planarbeid	Involvering av ungdomsråd i planprosesser	Plan, miljø og utvikling
		Planlegging av barnetråkk-registreringer som forarbeid til områdeplaner for Berg og Vik	Plan, miljø og utvikling
Barnehage og skole har høy kvalitet og arbeider helsefremmende	Det skal jobbes aktivt med forebyggende helsearbeid blant barn og unge	Sømnaskolen er helsefremmende skole og gjennomfører fysisk aktiv læring (FAL) systematisk hver uke	Oppvekst
		Sømna barnehage jobber planmessig med kosthold og fysisk aktivitet	Oppvekst
		Evaluerings av skolens og barnehagens helsefremmende innsats gjennomføres og følges opp.	Plan, miljø og utvikling Oppvekst
		Evaluerings av forebyggende program og tiltak i barnehage, skole, helsestasjon og kommunen for øvrig i prosjektet "Robust oppvekst"	Plan, miljø og utvikling Helse
		Skolehelsetjenesten og ungdomslos skal ha en aktiv tilstedeværelse på skolene og i barnehage for å jobbe forebyggende både på overordnet og individnivå	Helse Oppvekst

		Basseng og idrettshaller er tilgjengelige og har tilfredsstillende utstyr til å gi et godt tilbud til barnehage og skolenes tilbud innen fysisk aktivitet	Eiendom
	Det er kontinuerlig forvaltning, drift og vedlikehold av eiendomsmasse og uteområder for kommunens skoler og barnehager.	Bygging av ny barnehage på Vik	Eiendom
		Prioritert vedlikehold og oppgradering av kommunens skoler og barnehager gjennomføres	Eiendom
		Gjennomføring og oppfølging av lekeplasskontroller på skoler og i barnehager	Plan, miljø og utvikling Oppvekst Teknisk og eiendom
Prioritere virkemidler som reduserer sosiale ulikheter i helse og livsvilkår	Sømna kommune skal legge til rette for fysiske møteplasser, leke- og rekreasjonsområder i arealplanlegging og saksbehandling	Sømna kommune skal ivareta viktige rekreasjons- og friluftsområder i kommuneplanens arealdel	Plan, miljø og utvikling
	Kommunen skal legge til rette for et mangfoldig tilbud innen kultur og idrett som er tilgjengelige for alle uavhengig av sosioøkonomisk status eller funksjonsnivå	Videreutvikling av nærmiljøanlegg og fritidsanlegg nært der folk bor for å sikre aktiv deltakelse på fysiske aktiviteter og kulturelle aktiviteter	Kultur Teknisk Eiendom
		Samarbeid med idrettslag og kulturskole for å sikre at alle får muligheten til å delta i kultur- og fritidsaktiviteter	Kultur Oppvekst
		Frivilligsentralen og kommunen skal fortsatt legge til rette for utlån av sports- og friluftsutstyr	Helse
		Universell utforming på idrettshaller, stadion og svømmehall	Eiendom
		Turløyper tilrettelagt også for personer med nedsatt funksjonsevne	Teknisk, landbruk og næring
	Sømna kommune skal ha fokus på gjennomføring av skolegang og tidlig innsats mot fravær i grunnskole og frafall i videregående skole	Ungdomslos og skolehelsetjeneste skal i samarbeid med skole jobbe aktivt for at ungdom i Sømna skal fullføre skolegang	Helse Oppvekst
	Sømna kommune skal ha fokus på tverrfaglig og tverretattlig samarbeid rundt sårbare barn og unge og deres familier	Styrke arbeidet i koordinerende enhet for barn og unge	Helse
		Tilrettelegge for lån til videre utlån for innbyggere som kvalifiserer for ordningen	Velferd Økonomi
Opprettholde en god skolehelsetjeneste	Sømna kommune jobber aktivt med forebyggende innsats og skal ha et godt tverrfaglig samarbeid mellom helse og skole	Skolehelsetjeneste og ungdomslos skal ha regelmessige dager med tilstedeværelse på skolene	Helse Oppvekst

Det skal tilrettelegges for gode arenaer hvor barn og unge kan møtes	Kultur- og idrettsarenaer skal være åpne, trygge tilgjengelige og opplyst, slik at det legges til rette for organisert og egenorganisert aktivitet.	Forvaltning, drift og vedlikehold av Sømna Stadion, svømmebasseng, idrettshall, ball-binger.	Teknisk og eiendom
		Kjernetiden mellom kl. 15-20 i idrettshaller og Rockebinge forbeholdes barn og unge.	Kultur
		Utearenaer skal være belyst under trening, og ellers når det er mørkt frem til kl. 22 for å skape trygge sentrum og legge til rette for egenorganisert aktivitet.	Kultur Eiendom
		MOT sine verdier preger arenaer der barn og unge deltar	Oppvekst
	Prioritere leke- og rekreasjonsområder i saksbehandling og planlegging	Prioritere leke- og rekreasjonsområder i saksbehandling og planlegging.	Plan, miljø og utvikling
Tverrfaglig og tverretatlig samarbeid	Sikre at barn og unge i Sømna som har behov for tjenester i kommunen opplever å ha en dør inn, og stå i sentrum for de tjenestene de måtte ha behov for.	Styrke arbeidet i koordinerende enhet for barn og unge	Helse
	Sømna kommune har et helhetlig blikk på tjenestetilbudet innen oppvekstområdet	Helhetlig oppvekstplan utarbeides	Oppvekst
	Sikre at Sømna kommunes folkehelsearbeid implementeres bredt i kommunens tjenestetilbud	Folkehelseperspektivet innarbeides i relevante planprosesser i kommunen	Plan, miljø og utvikling
MIDT I LIVET			
Tilrettelegge for gode sosiale og fysiske møteplasser	Sømna skal ha et variert og godt kultur- og fritidstilbud og attraktive områder og møteplasser for opphold og rekreasjon	Videreutvikle biblioteket som en arena for aktiv samfunnsdeltakelse og som møteplass	Kultur
		Rekreasjonsområder prioriteres høyt i saksbehandling og planlegging.	Plan, miljø og utvikling
		Det skal i samarbeid med frivillige legges til rette for gode sosiale arenaer og møteplasser for voksne	Kultur
		Skolebygningene skal kunne tas i bruk til fritidsaktiviteter utenom skoletiden	Eiendom Oppvekst
ELDRE			
Kommunens eldre skal føle seg sikre på å få nødvendige tjenester og samtidig få hjelp til å oppleve aktivitet og samvær, kultur og natur, selv når helse svikter	Det skal være mangfoldige tilbud for kommunes eldre som inspirerer til fysisk aktivitet, opplevelse og samvær	Følge opp at tilrettelagte uteområder i kommunen er tilgjengelige og universelt utformet	Kultur Teknisk Eiendom
		Den kulturelle spaserstokken brukes aktivt for et variert og bredt kulturtilbud for eldre i kommunen	Kultur
		Sykehjemmet skal arbeide for å bli sertifisert som et «livsgledehjem», som er et verktøy som hjelper institusjoner med å ivareta de psykososiale behovene til hver enkelt beboer	Helse

		Hjemmeboende eldre skal ha et tilbud om aktivitet og sosialt samvær gjennom et godt dagtilbud for eldre	Helse
		Styrket samarbeid med frivilligheten for å legge til rette for aktiviteter og samvær	Kultur
	Tildeling av tjenester etter BEON-prinsippet (Best effektive omsorgsnivå) skal være gjeldende praksis i kommunen	Koordinerende enhet skal til enhver tid vurdere hvilke tiltak og tjenester som kan tildeles på laveste nivå i omsorgstrappen for å sikre at eldre kan få bo hjemme lengst mulig	Helse
		Det utarbeides overordnet helse- om omsorgsplan	Helse
	Kommunale omsorgsboliger og sykehjem skal være godt vedlikeholdt	Det gjennomføres kontinuerlig forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens omsorgsboliger og sykehjem innenfor tilgjengelige økonomiske rammer.	Eiendom
Legge til rette for at eldre kan oppleve å være en ressurs og bidra slik de ønsker	Det skal legges til rette for deltakelse og aktiviteter for ulike grupper eldre i kommunen	Interessegrupper og foreninger for eldre involveres aktivt i kulturliv og i samhandlingen mellom kommune og andre	Kultur
		Det legges til rette for samhandling mellom barn og eldre	Oppvekst
INTEGRERING OG INKLUDERING			
Tilrettelegge for sosiale møteplasser i alle aldersgrupper	Sømna skal ha et variert og godt kultur- og fritidstilbud og attraktive områder og møteplasser for opphold og rekreasjon for alle	Videreutvikle biblioteket som en arena for aktiv samfunnsdeltakelse og som møteplass	Kultur
		Rekreasjonsområder prioriteres høyt i saksbehandling og planlegging.	Plan, miljø og utvikling
		Det skal i samarbeid med frivillige legges til rette for gode sosiale arenaer og møteplasser for voksne	Kultur
Alle skal ha like muligheter, rettigheter og plikter til deltakelse i samfunnet uansett opprinnelse	Flest mulig skal være i arbeid eller aktivitet	NAV skal jobbe aktivt for å hindre sosial marginalisering og utenforskap	Velferd
	Sømna kommune skal legge til rette for aktiv deltakelse i kulturliv	Biblioteket skal ha en aktiv rolle som arena for opplysning og samfunnsdeltakelse på tvers av kulturer og opprinnelse	Kultur
	Det skal legges til rette for god informasjonsdeling i møtet mellom kommune og nye landsmenn	Det bør legges til rette for tolk ved foreldremøter i skole og barnehage	Oppvekst
	Det skal legges til rette for involvering og bred medvirkning i kommunale planprosesser	Det skal i forbindelse med høring av kommuneplanens arealdel gis god informasjon om planforslaget og legges til rette for inkluderende medvirkningsprosesser	Plan, miljø og utvikling

FRIVILLIGHET			
Styrke samarbeidet, stimulere og legge til rette for frivillige lag og foreninger, kultur, idrett og fritidsaktiviteter for alle	Sømna kommune ønsker en variert og mangfoldig frivillighet som bidrar til å gi innbyggerne i kommunen gode fritidsaktiviteter og fremmer muligheter for sosial deltakelse på ulike områder	Sørge for at tildelinger av kommunale midler/støtteordninger til kultur og idrettsaktiviteter bidrar til et mangfoldig tilbud som når flest mulig	Kultur
		Frivilligforum gjennomføres 2 ganger pr år for å sikre godt samarbeid mellom kommunen og frivillige lag og foreninger	Kultur
	Sømna kommune bistår frivilligheten i finansiering av aktiviteter	Tilskuddsordninger for frivilligheten synliggjøres på kommunens hjemmeside. Kommunen kan bistå i søknadsskriving	Plan, miljø og utvikling
HELSE OG LIVSKVALITET			
Redusere utenforskap	Flest mulig skal være i arbeid eller aktivitet	NAV skal jobbe aktivt for å hindre sosial marginalisering og utenforskap	Velferd
	Sømna kommune skal ha fokus på gjennomføring av skolegang og tidlig innsats mot fravær i grunnskole og frafall i videregående skole	Ungdomslos og skolehelsetjeneste skal i samarbeid med skole jobbe aktivt for at ungdom i Sømna skal fullføre skolegang	Helse Oppvekst
	Sømna kommune skal jobbe aktivt for å hindre barnefattigdom	Barn og unge skal ha mulighet til aktiv deltakelse i kultur og fritidsaktiviteter, uavhengig av foreldres sosioøkonomiske bakgrunn	Velferd
	Sømna skal ha en plan for trygt og godt skole og barnehagemiljø	Helhetlig oppvekstplan utarbeides	Oppvekst
Være en pådriver og tilrettelegger for flere aktive år med god helse	Det er mangfoldige tilbud for kommunes innbyggere som inspirerer til fysisk aktivitet, opplevelse og samvær	Følge opp at tilrettelagte uteområder i kommunen er tilgjengelige og universelt utformet	Kultur Eiendom
		Den kulturelle spaserstokken brukes aktivt for et variert og bredt kulturtilbud i kommunen	Kultur
		Hjemmeboende eldre skal ha et tilbud om aktivitet og sosialt samvær gjennom et godt dagtilbud for eldre	Helse
	Skoler og barnehager jobber helsefremmende etter gitte kriterier	Skolenes og barnehagenes helsefremmende arbeid evalueres og videre oppfølging av kriterier sikres	Plan, miljø og utvikling Oppvekst

Økt fokus på hjemmebaserte tjenester. Legge til rette for at flest mulig kan bo hjemme og klare seg selv i hverdagen	Flere skal kunne bo hjemme lengst mulig i egnet bolig med et tilpasset kommunalt tjenestetilbud	Det utarbeides overordnet helse- og omsorgsplan	Helse
		BEON-prinsippet (best effektive omsorgsnivå) skal legges til grunn for tildeling av tjenester	Helse
		Det jobbes for lavere dekningsgrad på sykehjemsplasser i kommunen. Kommunens omsorgstjenester dreies mot mer hjemmebaserte tjenester.	Helse
		Økt bruk av velferdsteknologiske løsninger for å gjøre det lettere og tryggere for den enkelte å bo hjemme	Helse
		Samarbeid med frivilligheten for å legge til rette for at alle skal kunne delta i aktiviteter og ha aktive sosiale liv	Helse Kultur
		Sømna kommune skal legge til rette for mangfoldig boligbygging som passer for alle livsfaser	Plan, miljø og utvikling
Vi skal fremme mestring og god fysisk og psykisk helse i alle livsfaser	Livsmestring og fysisk aktiv læring er en del av opplæringen	Bruke kvalitetssikrede livsmestringsverktøy i barnehager og skole	Oppvekst
		Følge opp kriteriene for helsefremmende skole og barnehage	Plan, miljø og utvikling Oppvekst
	Legge til rette for deltakelse i meningsfulle aktiviteter	Sømna kommune skal sikre tilgjengelige turløyper og friluftsliv for alle	Teknisk, landbruk og næring Plan, miljø og utvikling
		Sømna kommune skal ha gode sosiale- og kulturelle møteplasser	Kultur
		Sømna kommune skal ha aktivitetstilbud tilrettelagt for eldre	Helse Kultur
		Sykehjemmet skal arbeide for å bli sertifisert som et «livsgledehem», som er et verktøy som hjelper institusjoner med å ivareta de psykososiale behovene til hver enkelt beboer	Helse
	Styrking av kommunens arbeid med psykisk helse i det systematiske folkehelsearbeidet.	Evaluerings av forebyggende program og tiltak i barnehage, skole, helsestasjon og kommunen for øvrig i prosjektet "Robust oppvekst"	Plan, miljø og utvikling Helse
	Sømna kommune skal legge til rette for innsikt i og åpen dialog om psykisk helse	Det skal årlig avholdes fagmøte om psykisk helse for bønder.	Landbruk

TRAFIKKSIKKERHET			
Kontinuerlig arbeide for å være trafiksikker kommune	Følge opp prioriteringene i Sømna kommunes trafiksikkerhetsplan 2020-2024	- Følge opp prioriteringene i Sømna kommunes trafiksikkerhetsplan 2020-2024 - Forberede at Sømna kommune regodkjennes som trafiksikker kommune.	Stab Teknisk, landbruk og næring Helse, velferd og kultur Oppvekt

6.6.3 Hovedmål: Vi vil være en attraktiv bostedskommune

Slik gjør vi det:	Fokusområder i 2021-2024	Satsingsområder i 2021	Oppfølging
BOLYST			
Tilby attraktive tomter der folk ønsker å bo	Planavklare nye boligområder og spredt boligbebyggelse i kommunen	Ferdigstille forslag til kommuneplanens arealdel for Sømna kommune	Plan, miljø og utvikling
		Innlede arbeidet med områdeplaner for Berg og Vik	Plan, miljø og utvikling
	Utvikle og klargjøre attraktive boligtomter og legge til rette for godt samarbeid med private eiendomsutviklere og grunneiere	Ferdigstillelse og salg av tomter i Buskhammeren boligfelt.	Teknisk
		Etablere gode utbyggingsavtaler for å oppnå ønsket utvikling	Teknisk
Stimulere til variert boligbygging for alle livsfaser	Sømna kommune skal legge til rette for mangfoldige botilbud for gamle og nye innbyggere i Sømna	Analysere det fremtidige boligbehovet i kommunen med fokus på boligtyper i forbindelse med aktuelt planarbeid	Plan, miljø og utvikling
		Vurdere og anbefale en riktig dekningsgrad av omsorgsboliger	Pleie og omsorg Eiendom
	Sømna kommune skal jobbe aktivt som byggherre for kommunale boliger og planlegge for en riktig fordeling mellom ulike botilbud for innbyggere med ulike behov for tjenester	Utrede muligheten for et framtidig kommunalt utbedringstilskudd til tilpasning av boliger ved behov	Velferd
		Husbankens ordninger skal brukes aktivt for å stimulere til bygging av ulike boliger og legge til rette for at flere skal kunne eie og bo i egen bolig.	Fokusere på boliger til unge med bistandsbehov.
FRITIDSAKTIVITETER			
Tilrettelegge for organiserte og uorganiserte aktiviteter i nærmiljøet	Kommunale anlegg skal være tilgjengelige for organisert og egenorganisert aktivitet.	Utearenaer skal være belyst under trening, og ellers når det er mørkt frem til kl. 22 for å skape trygge sentrum og legge til rette for egenorganisert aktivitet.	Kultur Eiendom
	Sømna kommune skal legge til rette for fysiske møteplasser, leke- og rekreasjonsområder i arealplanlegging og saksbehandling	Prioritere leke- og rekreasjonsområder i saksbehandling og planlegging.	Plan, miljø og utvikling
Videreutvikle det kulturelle mangfoldet	Gjennom samarbeid med frivillige legge til rette for flere kulturaktiviteter	Kommunens støtteordninger til kultur og idrett skal gå til å videreutvikle og sikre et mangfoldige tilbud	Kultur
	Kommunen skal aktivt sørge for at regionale organisasjoner som tilbyr et desentralisert kulturtilbud i regionen også skal ha en tilstedeværelse i Sømna	Aktivt jobbe for en videreutvikling av sceneinstruktørordningen for regionen i samarbeid med Nordland fylkeskommune	Kultur

		Legge til rette for at forestillinger med Nordland teater skal besøke Sømna	Kultur
		DKSS – Den kulturelle spaserstokken skal sørge for at eldre får mulighet til å oppleve et varier profesjonelt kunst- og kulturuttrykk hvert år	Kultur
	Sømna skal ha et mangfoldig og velrenommert kulturskoletilbud	Kommunen bidrar til god opplæring ved å utnytte spisskompetanse på tvers av skole/barnehage/kulturskole	Oppvekst
		Det utarbeides kulturskoleplan	Kulturskole
		DKS – Den kulturelle skolesekken skal sørge for at alle skoleelever i Sømna får oppleve et variert profesjonelt kunst- og kulturuttrykk hvert år	Oppvekst Kultur
Bevare og utvikle kommunes natur- og kulturressurser	Sømna kommune skal synliggjøre og ivareta naturverdier og kulturminner i kommunen	Sikre at saksbehandling og planlegging synliggjør og ivaretar naturverdier og kulturminner i kommunen	Plan, miljø og utvikling
	Sømna kommune skal formidle Sømna's naturverdier	Være en aktiv deltaker i Trollfjell Unesco Global Geopark og Trollfjell friluftsråd.	Teknisk, landbruk og næring
	Sømna kommune jobber planmessig med kulturminnevern	Utarbeide plan for vern av kulturminner	Kultur
		Samarbeide med private som bevarer kulturminner	Kultur
NÆRMILJØ			
Skape levende nærmiljøer med attraktive møteplasser	Sømna kommune skal planavklare og legge til rette for aktivitet på sosiale møteplasser	Kommunen skal planavklare møteplasser i aktuelle planprosesser	Plan, miljø og utvikling
		Aktivt delta og medvirke til aktiviteter sammen med frivillige lag og foreninger	Kultur
		Biblioteket skal spille en aktiv rolle som møteplass og arena for deltakelse i samfunnet	Kultur
Gjennomføre nærmiljøtiltak i samarbeid med frivillige lag og foreninger	Stimulere til og legge til rette for utvikling av nærmiljøanlegg sammen med private, lag og foreninger	Stimulere til etablering og vedlikehold av nærmiljøanlegg gjennom aktiv bruk av tilskuddsordninger	Plan, miljø og utvikling Teknisk Kultur

Gi alle mulighet til å delta i et bredt, variert og aktivt kultur og idrettsliv	Sømna kommune ønsker et variert og mangfoldig kultur- og idrettsliv som gir innbyggerne i kommunen gode fritidsaktiviteter, fremmer aktiv deltakelse og muligheter for sosial deltakelse på ulike områder	Sammen med frivilligheten legger Sømna kommune til rette for gode aktivitetstilbud for hele livsløpet.	Kultur
		Sørge for at tildelinger av kommunale midler/støtteordninger til kultur og idrettsaktiviteter kommer mangfoldig tilbud som når flest mulig til gode.	Kultur
		Sømna kommune skal gjennom tildeling av trenings- og øvingstider for kultur og idrett sikre variasjon og mangfold i tilbudet	Eiendom Kultur
Alle skal ha tilgang til natur- og friluftsliv i hverdagen	Sømna kommune skal sikre kartlagte viktige og svært viktige friluftsområder i kommunen	Prioritere viktige og svært viktige friluftsområder i kommuneplanens arealdel	Plan, miljø og utvikling
	Sikre et godt tilrettelagt turløypenett i Sømna	Utarbeide en turløypeplan i samarbeid med Trollfjell Friluftsråd	Teknisk, landbruk og næring
		Turløypene i kommunen skal være merket etter den nasjonale merkemalen i samarbeid med frivillige lag og foreninger.	Teknisk, landbruk og næring
Bevare og formidle kulturminnene	Sømna kommune skal bevare prioriterte kulturminner i Sømna	Gjennom plan for kulturminnevern få en prioritert liste over kulturminner, som skal bevares og formidles, politisk vedtatt	Kultur
		Sikre kulturminner i kommunen gjennom ansvarlig byggesaksbehandling og arealplanlegging.	Plan, miljø og utvikling
	Sømna kommune skal synliggjøre et mangfold av kulturminner i Sømna	Lage en database med kulturminner, gjennom å legge til rette for at private og lag og foreninger skal kunne registrere kulturminner i kommunen som samles av kommunen	Kultur
		Gjøre viktige kulturminner kjent gjennom skilting og aktiv formidling på kommunens hjemmeside og kart	Kultur
		I tildelinger av midler fra Den kulturelle skolesekken til lokale prosjekter skal kulturarv være en rød tråd i majoriteten av prosjektene	Oppvekst

7 Spillemidler 2021-2024

Spillemidler er overskuddet fra de forskjellige spillene som administreres og drives av Norsk Tipping, og som fordeles til allmennyttige formål. Over halvparten av dette overskuddet fordeles til idrettsformål, hvor den største andelen av dette går til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg i kommunene. For å kunne søke om spillemidler må anlegget være omtalt i en kommunal plan som omfatter idrett og fysisk aktivitet. I Sømna kommune ligger dette inne i kommuneplanens handlingsdel.

Både kommunen selv og frivillige lag og organisasjoner kan søke om spillemidler innenfor ulike kategorier.

Ordinære anlegg: Hovedregelen er at det kan søkes om tilskudd med inntil 1/3 av anleggets godkjente kostnad til bygging og/eller rehabilitering.

Nærmiljøanlegg: Dette er anlegg og områder for egenorganisert aktivitet i nærområder der folk bor. Eksempler på det er ball-binger og ski-/lekebakker. Det kan gis tilskudd på inntil 50 % av godkjent totalkostnad. Øvre grense for tilskudd er satt til 300.000 kr per anleggsenhet. Nedre beløpsgrense for godkjent kostnad er 50.000 (tilskudd 25.000 kr).

Lokale kulturhus: Dette er egnede lokaler, bygninger og utearenaer som gir rom for ulik kulturell virksomhet. Det kan være kulturhus, flerbrukslokaler eller spesiallokaler for kunst og kultur som bibliotek, bygg for museum eller andre kulturverntiltak, scene, kunstlokaler, konsertsal eller formidlingslokaler for billedkunst.

Det har kommet inn 2 søknader i 2020 som prioriteres slik:

Prioritering	Anlegg	Eier	Totalkostnad	Tilskudd	Beskrivelse
Ordinære anlegg					
1.	Grønmo skytebane	Sømna jeger- og fiskeforening	812.698,-	324.000,-	15 meters innendørs skytebane
2.	Sømna svømmehall	Sømna kommune	8.218.715	3.460.000	Utvendig oppgradering, ENØK-tiltak, universell utforming og oppgradering av tekniske anlegg
Nærmiljøanlegg					
Kulturbygg					
Løypetiltak i fjellet og overnattingshytter					